

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА**

-НАЦРТ-

**ЗАКОН О РАЧУНОВОДСТВУ И РЕВИЗИЈИ
У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Сарајево, јуни 2016. године

ЗАКОН О РАЧУНОВОДСТВУ И РЕВИЗИЈИ У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ПОГЛАВЉЕ I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет Закона)

Овај закон уређује област рачуноводства и ревизије, организацију и функционисање система књиговодства и рачуноводства, припрему и презентовање финансијских извјештаја, ревизију финансијских извјештаја, организацију и рад Ревизорске коморе Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Комора), успоставу надзора над квалитетом рада друштава за ревизију и овлашћених ревизора, јавни надзор, праћење, откривање и пријављивање кривичних дјела у вези са прањем новца и финансирањем терористичких активности, стицање звања, квалификовање и лиценцирање у рачуноводственој и ревизорској професији.

Члан 2. (Појмови)

Појмови који се користе у овом закону, имају сљедеће значење:

- а) Рачуноводство је систем чије функционисање осигурава информације о финансијском положају, успјешности пословања, токовима готовине, промјенама на капиталу и другим финансијским и нефинансијским информацијама значајним за екстерне и интерне кориснике финансијских извјештаја,
- б) Књиговодство подразумијева евидентирање, класификовање и сумирање пословних трансакција и чување оригиналне пословне документације која пружа доказе о тим трансакцијама,
- ц) Ревизија финансијских извјештаја је испитивање финансијских извјештаја и консолидованих финансијских извјештаја ради давања мишљења о томе да ли они објективно и истинито, по свим материјално значајним питањима приказују стање имовине, капитала и обавеза, резултате пословања, токове готовине и промјене на капиталу, у складу са Међународним рачуноводственим стандардима, Међународним стандардима финансијског извјештавања, Међународним стандардом за мала и средња предузећа и другим одговарајућим прописима,
- д) Субјекти од јавног интереса су сва правна лица чијим се хартијама од вриједности тргује на организованом тржишту хартија од вриједности, банке, микрокредитна друштва, друштва за осигурање и реосигурање, лизниг друштва,

друштва за управљање инвестиционим фондовима, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима и друге финансијске организације, јавна предузећа основана у складу са прописима којима се уређује пословање и управљање јавним предузећима у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација), као и сва правна лица од посебног значаја за Федерацију,

е) Матично друштво је правно лице које контролише једно или више зависних друштава,

ф) Зависно друштво односно друштво кћи је правно лице којег контролише матично друштво укључујући и било које друштво које је зависно о крајњем матичном друштву,

г) Група је матично друштво и сва његова зависна друштва,

х) Предузетник је физичко лице регистровано за обављање предузетничке дјелатности које своје пословне књиге води у складу са прописима о порезу на доходак или у складу са овим законом,

и) Комисија за рачуноводство и ревизију Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Комисија), формирана у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“ број: 42/04),

ј) Цертификат је јавни документ који издаје професионално тијело дефинисано овим законом, а којим се доказује да је лице положило испите и стекло одговарајуће стручно звање,

к) Цертификовани рачуноводствени техничар је лице које посједује сертификат издат од стране професионалног тијела у складу са овим законом,

л) Цертификовани рачуновођа је лице које посједује сертификат издат од стране професионалног тијела у складу са овим законом,

м) Овлашћени ревизор је лице које посједује сертификат издат од стране професионалног тијела у складу са овим законом,

н) Лиценцирани овлашћени ревизор је лице које посједује лиценцу за обављање ревизије и потписивање ревизорског извјештаја, издату од Федералног министарства финансија (у даљем тексту: Министарство),

о) Главни ревизор групе је лиценцирани овлашћени ревизор којег друштво за ревизију именује као главно и одговорно лице за вршење законске ревизије на нивоу групе и који потписује извјештај о ревизији групе,

п) Друштво за ревизију је правно лице којем је, у складу са овим законом, Министарство издало лиценцу за рад. Друштво за ревизију се региструје код надлежног суда искључиво за обављање рачуноводствене, књиговодствене и ревизорске дјелатности и пореског савјетовања,

р) Лиценца је јавни документ који представља одобрење за рад издато физичком или правном лицу, у складу с одредбама овог закона и Међународним образовним стандардима,

с) Прописи из области рачуноводства и ревизије који се у смислу овог закона примјењују у Федерацији подразумијевају: Међународне рачуноводствене стандарде (МРС), Међународне стандарде финансијског извјештавања (МСФИ), Међународни стандард финансијског извјештавања за мала и средња предузећа (МСФИ за МСП), Међународне стандарде ревизије (МСР), Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор (МРСЈС), Концептуални оквир за финансијско извјештавање, Кодекс етике за професионалне рачуновође (у даљем тексту: Кодекс) и пратећа упутства, објашњења и смјернице, као и накнадне измјене тих стандарда и повезана тумачења те будуће стандарде и повезана тумачења које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (ОМРС) и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа (МФР),

т) Регулаторно тијело је орган који је посебним прописом овлашћен да издаје дозволе за рад правним лицима у финансијском сектору, врши надзор над тим лицима и уређује њихово пословање.

Члан 3. (Примјена прописа)

(1) Одредбе овог закона примјењују се на сва профитна правна лица која самостално обављају дјелатност производње и продаје производа и пружају услуге на тржишту ради стицања добити у складу са одредбама прописа који регулишу пословање привредних друштва и основана су у складу са прописима Федерације, као и на сва непрофитна правна лица која се не оснивају ради стицања добити (политичке организације, синдикалне организације са својством правног лица, фондације, удружења, коморе, вјерске заједнице у дијелу обављања привредне или друге дјелатности у складу са прописима којима је уређено обављање тих дјелатности, као и друге организације организоване по основу учлањења).

(2) Одредбе овог закона односе се и на правна лица и друге облике организовања које је правно лице са сједиштем у Федерацији основало у иностранству, ако прописима тих држава није утврђена обавеза вођења пословних књига и састављања финансијских извјештаја.

(3) Одредбе овог закона односе се на пословне јединице и погоне правних лица са сједиштем ван Федерације, ако се те пословне јединице и погони сматрају обвезницима пореза на добит у Федерацији.

(4) Одредбе овог закона односе се и на кориснике прихода буџета Федерације, буџета кантона, буџета општина и градова и ванбуџетских фондова.

Члан 4. (Обавеза правних лица)

Правна лица дужна су да вођење пословних књига, признавање и вредновање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и објављивање информација у финансијским извјештајима врше у складу са овим законом, МРС и МСФИ.

Члан 5. (Разврставање правних лица)

(1) Правна лица, у смислу овог закона, разврставају се на микро, мала, средња и велика, у зависности од висине пословног прихода, просјечне вриједности пословне имовине и просјечног броја запослених у току пословне године, утврђених на дан састављања финансијских извјештаја у пословној години.

(2) Изузетно од става (1) овог члана, новооснована правна лица разврставају се у складу са ст. (3), (4), (5), (6) и (7) овог члана, а на основу података за период од датума оснивања, односно статусне промјене, до краја њихове прве пословне године, односно на задњи дан тог периода. Новооснована правна лица разврставају се на основу показатеља за текућу годину.

(3) У микро правна лица разврставају се она правна лица која на дан сачињавања финансијских извјештаја не прелазе граничне вриједности најмање два од сљедећих критеријума:

а) просјечна вриједност пословне имовине на крају пословне године је до 250.000,00 КМ,

б) укупан годишњи приход је до 500.000,00 КМ,

ц) просјечан број запослених у години за коју се подноси финансијски извјештај је до пет.

(4) У мала правна лица разврставају се она правна лица која на дан сачињавања финансијских извјештаја не прелазе граничне вриједности најмање два од сљедећих критеријума:

а) просјечна вриједност пословне имовине на крају пословне године је до 1.000.000,00 КМ,

б) укупан годишњи приход је до 2.000.000,00 КМ,

ц) просјечан број запослених у години за коју се подноси финансијски извјештај је до 50.

(5) У средња правна лица разврставају се она правна лица која на дан сачињавања финансијских извјештаја прелазе два критеријума из става (4) овог

члана, али не прелазе граничне вриједности најмање два од сљедећих критеријума:

а) просјечна вриједност пословне имовине на крају пословне године је до 4.000.000,00 КМ,

б) укупан годишњи приход је до 8.000.000,00 КМ,

ц) просјечан број запослених у години за коју се подноси финансијски извјештај је до 250.

(6) У средња правна лица разврставају се и она која прелазе граничну вриједност једног од критеријума из става (7) овог члана.

(7) У велика правна лица разврставају се она правна лица која на дан састављања финансијских извјештаја прелазе граничне вриједности најмање два од сљедећих критеријума:

а) просјечна вриједност пословне имовине на крају пословне године је до 4.000.000,00 КМ,

б) укупан годишњи приход је до 8.000.000,00 КМ,

ц) просјечан број запослених у години за коју се подноси финансијски извјештај је до 250.

(8) Великим правним лицима, независно од критеријума из ст. (2), (3), (4), (5) и (6), сматрају се банке, микрокредитна друштва, друштва за осигурање и реосигурање, лизинг друштва, друштва за факторинг, друштва за управљање инвестиционим фондовима, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, берзе, брокерско-дилерска друштва и друге финансијске организације.

(9) На дан сачињавања финансијских извјештаја за претходну пословну годину, правна лица дужна су самостално извршити разврставање у складу са наведеним критеријумима и тако добијене податке користити за наредну пословну годину. По питању обавезности ревизије финансијских извјештаја као релевантно узима се разврставање за ону пословну годину за коју су финансијски извјештају сачињени.

(10) Просјечна вриједност пословне имовине израчунава се тако што се сабере нето књиговодствена вриједност пословне имовине на почетку и на крају обрачунског периода и подијели са бројем два, а просјечан број запослених тако што се укупан збир запослених крајем сваког мјесеца, укључујући и запослене изван територије Федерације, подијели са бројем мјесеци у обрачунском периоду.

(11) Обавјештење о разврставању правног лица у микро, мало, средње или велико, извршено у складу са одредбама овог закона, правно лице дужно је, уз годишње финансијске извјештаје, доставити Финансијско-информатичкој агенцији Сарајево (у даљем тексту: ФИА).

Члан 6. (Разврставање група)

(1) Групе правних лица у смислу овога закона разврставају се на мале, средње и велике у зависности од просјечног броја запослених у току пословне године, висине пословног прихода и просјечне вриједности имовине на консолидованом основу, утврђеним на задњи дан пословне године која претходи пословној години за коју се састављају консолидовани финансијски извјештаји.

(2) Мале групе правних лица су оне које на консолидованом основу на дан сачињавања финансијских извјештаја матичног друштва не прелазе два од сљедећа три критеријума:

- а) просјечна вриједност пословне имовине на крају пословне године је до 1.000.000,00 КМ,
- б) укупан годишњи приход је до 2.000.000,00 КМ,
- ц) просјечан број запослених у години за коју се подноси финансијски извјештај је до 50.

(3) Средње групе правних лица су оне које нису мале групе правних лица и које на дан сачињавања финансијских извјештаја матичног друштва на консолидованом основу не прелазе два од сљедећа три критеријума:

- а) просјечна вриједност пословне имовине на крају пословне године је до 4.000.000,00 КМ,
- б) укупан годишњи приход је до 8.000.000,00 КМ,
- ц) просјечан број запослених у години за коју се подноси финансијски извјештај је до 250.

(4) Велике групе правних лица су оне које на консолидованом основу прелазе два критеријума из става (3) овога члана.

ПОГЛАВЉЕ II. СИСТЕМ РАЧУНОВОДСТВА

Одјељак А. Организација и функционисање система рачуноводства

Члан 7. (Систем рачуноводства)

(1) Правна лица, у складу са донесеним општим интерним актом, уређују организацију рачуноводства на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, као и спречавање и откривање погрешно евидентираних пословних промјена, уређују интерне рачуноводствене контролне поступке, утврђују рачуноводствене политике, одређују лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промјене и састављање и контролу

књиговодствених исправа о пословној промјени, уређују кретање књиговодствених исправа и утврђују рокове за њихово достављање на даљу обраду и књижење, утврђују поступке припреме, састављања и презентације финансијских извјештаја, прописују поступке прикупљања, обраде и презентације података у вези са припремом и састављањем годишњих извјештаја о пословању, те финансијских података за статистичке, пореске и друге потребе и уређују и друга питања од значаја за успостављање ефикасног система књиговодства и рачуноводства у правном лицу.

(2) Унос података у пословне књиге организује се тако да омогући:

- а) контролу исправности унесених података,
- б) увид у промет и стање рачуна главне књиге,
- ц) увид у хронологију обављеног уноса пословне промјене.

(3) Систем рачуноводства се заснива на рачуноводственим принципима: тачности, истинитости, поузданости, свеобухватности, правовремености и појединачном исказивању пословних догађаја те на МРС.

Члан 8.

(Обавеза вођења рачуноводствених и књиговодствених евиденција)

(1) Сва правна лица обухваћена овим законом обавезна су прикупљати и састављати књиговодствене исправе, водити пословне књиге те састављати финансијске извјештаје у складу са овим законом и на основу њега донесеним прописима, водити и чувати књиговодствене евиденције и документе које пружају довољне, адекватне и комплетне доказе о њиховим трансакцијама поштујући при томе стандарде финансијског извјештавања те основна начела уредног књиговодства.

(2) Правно лице је дужно организовати рачуноводствене и књиговодствене послове на начин да је могуће провјерити пословне догађаје, финансијски положај и успјешност пословања правног лица.

(3) Одговорност за рачуноводствене и књиговодствене послове носи лице овлашћено за заступање правног лица.

(4) Лице из става (2) овог члана дужно је обезбиједити вођење рачуноводствених и књиговодствених евиденција у пословним књигама искључиво на основу документације по основу насталог пословног догађаја.

(5) Правно лице које обрађује податке на рачунару, дужно је користити рачуноводствени софтвер који омогућава функционисање система интерних рачуноводствених контрола и онемогућава брисање прокњижених пословних догађаја.

Члан 9.

(Акт о организацији рачуноводственог Информационог система)

Правна лица су дужна обавезно донијети акт о организацији рачуноводственог Информационог система којим се одређује начин пријема, формирања, кретања, одлагања и чувања документације као и поступци, методе и технике за вођење пословних књига (књижење), облик самих књига, саставни дијелови пословних књига, релевантни рокови за унос појединих врста података (књижења), ажурности вођења пословних књига, начин одлагања и чувања пословних књига, попис средстава и рокове пописа, обрачун и методе обрачуна амортизације, начин и рокове финансијског извјештавања, као и остале поступке и методе који су неопходни за поуздану и фер презентацију финансијских извјештаја.

Одјељак Б. Књиговодствене исправе

Члан 10.

(Књиговодствена исправа)

(1) Књиговодствена исправа је писани доказ или меморисани електронски запис о насталом пословном догађају, која је потписана од стране лица које је овлашћено за састављање и контролу књиговодствене исправе, а служи као основ за књижење у пословним књигама.

(2) Књиговодственом исправом сматра се и исправа примљена телекомуникационим путем, копија оригиналне исправе или исправа на електронском запису ако је на исправи наведено мјесто чувања оригиналне исправе, односно разлог употребе копије и ако је потписана од лица овлашћеног за заступање правног лица или лица на које је пренесено овлашћење.

Члан 11.

(Садржај књиговодствене исправе)

(1) Садржај књиговодствене исправе мора недвојбено и вјеродостојно показивати врсту и обим настале промјене (куповина, количина, цијена, укупан износ), карактер пословне промјене у књиговодствено-техничком смислу (куповина за готов новац или на кредит), техничка обиљежја (датум куповине, валута плаћања и сл.) с могућношћу правовременог надзора.

(2) Вјеродостојном се сматра она књиговодствена исправа на основу које може треће лице које није учествовало у пословном догађају, недвојбено и без икаквих сумњи, утврдити природу и обим пословног догађаја.

(3) Лице овлашћено за заступање правног лица или лице на које је пренесено овлашћење јемчи потписом на књиговодственој исправи да је она вјеродостојна и исправна.

Члан 12. **(Састављање књиговодствених исправа)**

(1) Књиговодствена исправа саставља се за догађај који је настао, везан је за пословање правног лица и има одраза на промјену позиције имовине, обавеза, капитала, прихода и расхода.

(2) Књиговодствена исправа мора се саставити на мјесту и у вријеме настанка пословног догађаја, осим оних исправа који се састављају у књиговодству правног лица.

(3) Књиговодствене исправе могу бити екстерне и интерне природе и састављају се у потребном броју примјерака.

(4) Књиговодствена исправа која је састављена у једном примјерку може се отпремити ако су подаци из такве исправе стално доступни.

(5) Екстерне књиговодствене исправе су оне које су приспјеле у правно лице споља, из пословних односа с трећим лицима која су их сачинила (фактуре, извјештаји о новчаним промјенама на жиро-рачуну, одобравање каса сконта, извјештаји о обрачунатој камати, товарни лист, документи о осигурању робе, отпремница, доставница и сл.).

(6) Интерне књиговодствене исправе се испостављају унутар правног лица и служе за документовање свих промјена на средствима и обавезама према изворима средстава (пријемница, издатница, записник, пописне листе, документи о поврату, отпису, расходу, промјени цијене, налог благајни за наплату или исплату, исплатна листа, требовање сировина, полупроизвода, готових производа, алата и др.).

(7) Књиговодствена исправа састављена као електронски запис може, умјесто потписа овлашћеног лица које заступа правно лице или лице на које је пренесено овлашћење, садржавати име и презиме или другу препознатљиву ознаку лица овлашћеног за издавање књиговодствене исправе или мора бити потписана у складу са прописима о електронском потпису.

(8) Лица која састављају и врше пријем књиговодствених исправа дужна су да потписану исправу и другу документацију у вези са насталом пословном промјеном доставе рачуноводству одмах по изради, односно пријему, а најкасније у року од три радна дана од дана када је пословна промјена настала, односно у року од три радна дана од датума пријема.

Одјељак Ц. Контрола књиговодствених исправа

Члан 13. (Контрола књиговодствених исправа)

(1) Књиговодствена исправа прије књижења мора бити преконтролисана са становишта формалне, суштинске и рачунске исправности и овјерена од овлашћених лица у правном лицу.

(2) Контрола формалне исправности књиговодствене исправе полази од тога да ли је исправа састављена у складу са прописима, МРС и општим актом правног лица.

(3) Суштинском контролом књиговодствених исправа утврђује се суштинска исправност исправе, која се састоји у испитивању да је назначена пословна промјена стварно настала и у обиму како је назначено.

(4) Контрола рачунске исправности књиговодствене исправе подразумијева рачунску контролу математичких операција дијељења, множења, сабирања и одузимања, на основу којих су добијени резултати на исправи.

(5) Неисправна исправа враћа се одговарајућој служби ради отклањања недостатака.

(6) Правно лице је дужно одредити одговорно лице за контролу вјеродостојности књиговодствених исправа које ће прије уноса података из књиговодствене исправе у пословне књиге, провјерити исправност и потпуност књиговодствене исправе те исту потписати.

(7) Контролу књиговодствених исправа не могу да врше лица која су задужена материјалним стварима (вриједностима) на које се исправе односе.

Члан 14. (Исправке у књиговодственим исправама)

(1) Исправке у књиговодственим исправама у тексту или бројевима не смију се вршити на начин да доводе у сумњу вјеродостојност књиговодствене исправе.

(2) Исправку прецртавањем врши оно лице које је издало књиговодствену исправу и које ће исправку истовремено извршити на свим примјерцима издате књиговодствене исправе, што потврђује својим потписом, уз стављање датума исправке.

(3) Изузетак чине књиговодствене исправе о новчаним пословним догађајима које се не смију поправљати, него се поништавају и издају нове.

Члан 15.
(Књижење књиговодствених исправа)

(1) Уредно ликвидирана и исправна књиговодствена исправа просљеђује се књиговодству, гдје се на основу ње издаје налог за књижење, затим уписује податак у пословне књиге књиговодственом техником.

(2) Лица која воде пословне књиге, после проведене контроле примљених књиговодствених исправа, дужна су да књиговодствене исправе прокњиже у пословним књигама наредног дана, а најкасније у року од осам радних дана од дана пријема књиговодствене исправе.

Одјељак Д. Пословне књиге

Члан 16.
(Пословне књиге)

(1) Пословне књиге су једнообразне евиденције о стању и промјенама на имовини, обавезама, капиталу, приходима и расходима правних лица. Пословне књиге воде се за пословну годину и представљају основ за израду годишњих финансијских извјештаја.

(2) Пословне књиге воде се у складу са начелима система двојног књиговодства, уважавајући начела уредности, ажурности, документованости, вјеродостојности и начелу непромјењивог записа о насталом пословном догађају.

(3) Пословне књиге могу се водити на слободним листовима, повезане или пренесене на неки од електронских медија, тако да се по потреби могу одштампати или приказати на екрану.

(4) Пословне књиге чине: дневник, главна књига и помоћне књиге.

(5) Дневник је пословна књига у коју се уносе књиговодствене промјене према временском редослиједу њиховог настанка. Дневник се може успоставити као јединствена пословна књига или више књига које су намијењене за евидентирање промјена на појединим скупинама билансних или ванбилансних позиција.

(6) Главна књига је системска књиговодствена евиденција промјена насталих на финансијском положају и успјешности пословања (имовини, обавезама, капиталу, расходима, приходима и резултату пословања и ванбилансне евиденције).

(7) Помоћне књиге су аналитичке евиденције које се воде за нематеријална средства, постројења и опрему, инвестиционе некретнине, дугорочне финансијске пласмане, залихе, потраживања, готовину и готовинске еквиваленте, обавезе, капитал и др.

Члан 17.
(Контни оквир и главна књига)

(1) Пословне промјене књиже се на аналитичким рачунима који по свом садржају и билансној припадности одговарају рачунима из прописаног контног оквира.

(2) Контни оквир и садржај рачуна у контном оквиру за сва правна лица прописује федерални министар финансија (у даљем тексту: министар).

(3) Детаљан контни план прописује се општим актом правног лица и мора бити усаглашен са прописаним контним оквиром.

(4) Главна књига представља скуп свих конта која су отворена током пословне године. Главна књига мора садржавати унапријед припремљена конта која, у складу са потребама правног лица, осигуравају податке за годишње финансијске извјештаје.

(5) Главна књига се састоји од два одвојена дијела и то:

- а) билансна евиденција и
- б) ванбилансна евиденција.

(6) Предмет књиговодствене обраде података у главној књизи у дијелу билансне евиденције су пословни догађаји који имају сљедећа обиљежја:

- а) пословни се догађај стварно догодио и као такав припада прошлости пословања,
- б) учинак пословног догађаја може се изразити у новчаним износима,
- ц) промјена настала пословним догађајем утиче на позицију (ставку) средстава, обавеза, капитала, трошкова, расхода, прихода и резултата пословања,
- д) настанак пословног догађаја може се доказати вјеродостојном књиговодственом исправом.

(7) Главна књига ванбилансних евиденција обухвата одређене пословне догађаје који у тренутку настанка немају утицаја на промјене у Билансу стања и Билансу успјеха, али осигуравају додатне информације о коришћењу туђе имовине, будућих потенцијалних обавеза, контроле појединих пословних подухвата и информисања.

(8) Код примјене метода електронске обраде података, главна књига мора бити тако организована да се може извршити контрола књижења.

Члан 18.
(Помоћне књиге)

(1) Помоћне књиге се у правилу воде посебно.

(2) У помоћним књигама у којима се води евиденција о материјалној имовини, имовина се исказује у количинама и новчаним износима.

(3) Друге помоћне књиге које допуњавају податке о некој позицији у главној књизи или осигуравају било које друге податке су: књига (дневник) благајне, књига улазних фактура (КУФ), књига излазних фактура (КИФ), књига девизних средстава, књига издатих чекова, књига доспијећа мјеница, књига дионица, књига удјела и др.

(4) У дневник благајне се уносе пословне промјене које настају по основу готовине и других вриједности које се воде у благајни правног лица. Дневник благајне закључује се на крају сваког радног дана и доставља се рачуноводству истог, а најкасније наредног дана.

(5) Број и садржај помоћних књига, начин њиховог вођења и повезивања са главном књигом и слично, правно лице уређује својим општим актом у складу са овим законом.

Одјељак Е. Вођење пословних књига

Члан 19.

(Отварање пословних и помоћних књига)

(1) Пословне књиге отварају се почетком пословне године преносом стања из биланса састављеног на крају претходне пословне године. Код новооснованих правних лица пословне књиге отварају се на основу пописа имовине и обавеза или на основу књиговодствене исправе, а са даном стицања статуса правног лица и приликом провођења статусних промјена у складу са чланом 32. овог закона.

(2) Пословна година у правилу једнака је календарској години, али се може и разликовати од календарске године.

(3) Помоћне књиге отварају се доносом стања из пословних књига на крају претходне пословне године.

Члан 20.

(Вођење пословних књига)

(1) Оне позиције које се не налазе у почетном билансу отварају се у пословним књигама у току године настанком пословног догађаја, на основу вјеродостојне књиговодствене исправе.

(2) Пословне књиге воде се на начин да обезбиједе:

- а) контролу унесених података,
- б) исправност уноса података,
- ц) чување података,

д) могућност коришћења података,

е) могућност увида у промет и стање на рачунима главне књиге,

ф) могућност увида у временски настанак обављеног уноса пословних догађаја.

(3) У пословне књиге уносе се подаци по принципу настанка пословних догађаја, а на основу вјеродостојних књиговодствених исправа.

(4) Накнадна исправка унесеног податка проводи се као нова књиговодствена ставка тако да буде видљив учинак промјене из разлике новог и претходног податка.

(5) Пословни догађаји настали између дана биланса и дана уписа у судски регистар обухватају се у пословним књигама претходног правног лица или новог правног лица, што се утврђује одлуком о статусној промјени.

(6) У зависности од начина обраде података, усклађивање промета главне књиге са прометом приказаним у дневнику, као и промета и стања помоћних књига са прометом и стањем у главној књизи врши се континуирано, а најкасније непосредно прије пописа имовине и обавеза, односно прије сачињавања финансијских извјештаја.

Одјељак Ф. Попис имовине и обавеза и усаглашавање потраживања и обавеза

Члан 21.

(Попис имовине и обавеза)

(1) Правно лице дужно је да на почетку пословања, као и најмање једном годишње са стањем на дан када се завршава пословна година или неки други обрачунски период, одређен у складу са овим законом, изврши попис имовине и обавеза са циљем да се утврди њихово стварно стање, те да се у пословним књигама изврши усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем.

(2) Сва правна лица у смислу овог закона као и правна лица и дијелови тих правних лица која обављају послове у иностранству, ако страним прописима за правна лица и њихове дијелове није прописана обавеза посебног вођења књиговодства, као и подношења и ревизије годишњих финансијских извјештаја, су дужна пописати имовину и обавезе најмање једном у току године, а најкасније до краја текуће пословне године.

(3) Правно лице код којег се налазе туђа средства, дужно је та средства пописати посебно за свако правно лице којему та имовина припада и доставити им по један примјерак пописних листа на којима су та средства пописана. Код правних лица чија су та средства, ове се пописне листе укључују у њихову документацију о попису.

(4) Попис имовине и обавеза током пословне године обавља се и у случајевима: промјене цијена производа и робе, статусних промјена у складу са

прописом о привредним друштвима - спајање, припајање или дијељење - отварања стечајног поступка или покретања поступка ликвидације.

(5) У наведеним случајевима попис се проводи под датумом настанка статусне или друге промјене. Правна лица која су предмет статусних или других промјена израђују финансијске извјештаје за период од 1. јануара до датума статусне или друге промјене.

(6) Попис се обавља током године и због примопредаје дужности и не ослобађа правно лице од пописа средстава и обавеза са стањем на дан 31. децембра текуће године.

(7) Правна лица у стечају и ликвидацији нису обвезници пописа са стањем на дан 31. децембра. Ова правна лица проводе попис имовине и обавеза на дан отварања стечајног поступка, односно покретања поступка ликвидације.

(8) Изузетно, правно лице може својим актом предвидјети дуже периоде за вршење пописа материјала у књижницама, као што су: књиге, фотографије, филмови, архивска грађа и сл., с тим да ти периоди не могу бити дужи од пет година.

Члан 22.

(Провођење пописа имовине и обавеза)

(1) Интерним општим актом и Одлуком о попису утврђује се поступак провођења пописа имовине и обавеза (одређивање комисије, начин и рокови пописа, начин усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем).

(2) За провођење пописа имовине и обавеза у правном лицу формирају се комисије за попис. При утврђивању састава појединих комисија за попис треба водити рачуна да лица која су материјално или финансијски задужена за средства која се пописују и њихови непосредни руководиоци не могу бити одређени у комисију за попис тих средстава.

(3) У случају када је вријеме пописа имовине и обавеза прије 31. децембра, Комисија за попис је дужна да на основу књиговодствених исправа накнадно унесе у пописне листе податке о промјенама које су настале између дана пописа и 31. децембра текуће године те изврши усклађивање и сравњење књиговодственог и стварног стања са 31. децембром текуће године.

(4) Податке из књиговодства у пописне листе не уносе лица која раде у књиговодству, него пописна комисија.

(5) На крају пописа пописна комисија саставља извјештај о обављеном попису, утврђује вишкове и мањкове и доставља га на разматрање тијелу надлежном за разматрање резултата пописа за одлучивање о попису, у року утврђеном интерним општим актом, односно одлуком о попису, а најкасније 30 дана од дана истека пословне године.

Члан 23.
(Усаглашавање потраживања и обавеза)

(1) Правна лица су дужна да прије састављања финансијских извјештаја усагласе међусобна потраживања и обавезе (конфирмација салда). Као доказ постојања одређеног стања потраживања и обавеза користе се књиговодствени подаци правних лица који се уносе и потврђују одговарајућом књиговодственом исправом - образац извод отворених ставки.

(2) Повјерилац је дужан да, прије састављања финансијских извјештаја, достави дужнику списак ненаплаћених рачуна и потраживања по другим основама.

(3) Дужник, прималац конфирмације је дужан пошљиоцу, повјериоцу или његовом ревизору одговорити на конфирмацију у року од осам дана.

(4) Стање обавеза и потраживања се утврђује на дан 31. децембра текуће године.

(5) Правна лица су дужна у билешкама образложити појединачна стања сумњивих и спорних потраживања, те планирати активности и начин рјешавања истих.

Одјељак Г. Правила вредновања

Члан 24.
(Општа начела финансијског извјештавања)

(1) Ставке приказане у појединачним и консолидованим годишњим финансијским извјештајима треба да буду вредноване у складу са сљедећим општим начелима:

а) претпоставља се да правно лице послује континуирано,

б) рачуноводствене политике и методе вредновања примјењују се досљедно из године у годину,

ц) вредновање се врши уз примјену принципа опрезности, а посебно:

1) признају се све обавезе које проистекну током предметне финансијске године или током претходне финансијске године, чак и ако такве обавезе постану очите тек између датума Биланс стања и датума на који је Биланс стања састављен;

2) признају се сва обезврјеђења, без обзира да ли је резултат пословне године добит или губитак,

3) може се признати само добит која се оствари с датумом Биланса стања,

д) почетни Биланс стања за сваку финансијску годину одговара завршном Билансу стања за претходну финансијску годину,

е) саставни дијелови ставки активе и пасиве вреднују се одвојено,

ф) у обзир се узимају сви приходи и расходи који се односе на пословну годину, без обзира на датум њихове наплате, односно исплате.

(2) Изузетно од става (1) овог члана, одступања од општих начела финансијског извјештавања дозвољена су само у случајевима примјене појединих МСФИ, односно МСФИ за МСП и таква одступања, као и разлози због којих настају, морају се навести у Биљешкама уз финансијске извјештаје, укључујући и оцјену њиховог ефекта на имовину, обавезе, финансијску позицију и добит или губитак правног лица.

Члан 25. (Примјена МСФИ)

За признавање, вредновање, презентацију и објелодањивање позиција у финансијским извјештајима велика правна лица, правна лица која имају обавезу састављања консолидованих финансијских извјештаја (матична правна лица), субјекти од јавног интереса, односно они који се припремају да постану субјекти од јавног интереса у складу са важећим прописима, независно од величине, примјењују МСФИ.

Члан 26. (Примјена МСФИ за МСП)

(1) За признавање, вредновање, презентацију и објелодањивање позиција у финансијским извјештајима, микро, мала и средња правна лица могу примјењивати МСФИ за МСП.

(2) У случају да средња правна лица примјењују МСФИ дужна су исте примјењивати у континуитету, осим ако постану мала правна лица у складу са овим законом.

(3) Министар доноси упутство којим се дају смјернице за примјену МСФИ за МСП.

Одјелјак X. Закључивање пословних књига и утврђивање финансијског резултата

Члан 27. (Закључивање пословних књига)

(1) Пословне књиге се закључују послје књижења свих пословних промјена и обрачуна на дан завршетка пословне године најкасније до рока за достављање финансијских извјештаја као и у случајевима статусних промјена,

престанка пословања и у другим случајевима у којима је неопходно закључити пословне књиге.

(2) Помоћне књиге које се користе више од једне године закључују се по престанку њиховог коришћења, осим књиге инвентара која се закључује отуђењем средства.

(3) Ако се пословне књиге воде као електронски запис, главна књига се мора, након закључивања на крају пословне године, заштитити на начин да у истој није могућа измјена појединих или свих њених дијелова или листова, да је исту могуће у сваком тренутку одштампати на папир и мора се потписати електронским потписом у складу са прописом о електронском потпису или се мора одштампати на папир и увезати на начин да није могућа измјена појединих или свих њених дијелова или листова и мора је потписати и овјерити лице овлашћено за заступање правног лица и на крају одложити.

Члан 28.

(Утврђивање финансијског резултата)

(1) На крају пословне године пословне књиге се закључују, а затим се на основу евиденција из пословних књига утврђује стање имовине, обавеза, капитала и финансијски резултат са приходима и расходима обрачунског периода на који се тај резултат односи.

(2) Распоређивање добити и губитка правно лице врши у складу са одредбама прописа о привредним друштвима и овог закона, интерног општег акта и одлуке надлежног органа.

Одјељак И. Пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга

Члан 29.

(Квалификовано лице за вођење пословних књига)

(1) За лице које је одговорно за вођење пословних књига и састављање финансијских извјештаја општим актом правног лица прописују се услови које мора испуњавати: школска спрема, радно искуство и остало, као и његова одговорност за ажурност, уредност и истинитост пословних књига.

(2) Вођење пословних књига и састављање финансијских извјештаја правно лице може повјерити уговором, уз одређену накнаду, другом правном лицу које је регистровано, искључиво, за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга и које има све потребне ресурсе за правилно, квалитетно и ефикасно обављање тих услуга, те има запослена квалификована лица која су одговорна за вођење пословних књига и сачињавање финансијских извјештаја и која испуњавају и друге услове утврђене овим законом и општим актом правног лица, или предузетнику регистрованом, искључиво, за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга који има све потребне ресурсе за правилно, квалитетно и ефикасно обављање тих услуга, а који је квалификовано лице или има запослено квалификовано лице.

(3) Ако правно лице одлучи пословне књиге чувати изван свог сједишта, оно је у сваком тренутку одговорно за пословне књиге те мора тијелима надлежним за надзор на њихов захтјев, без одгађања, омогућити увид у исте.

(4) Под појмом квалификована лица из става (2) овог члана подразумијевају се лица која посједују важећу лиценцу сертификованог рачуновође у складу са одредбама овог закона.

(5) Број финансијских извјештаја за једну пословну годину, које може сачинити и потписати квалифицирано лице из става (2) овог члана не смије бити већи од 30.

(6) Став (2) овог члана не примјењују банке, микрокредитне организације, друштва за осигурање и реосигурање, лизинг друштва, друштва за факторинг, друштва за управљање инвестиционим фондовима, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, берзе, брокерско - дилерска друштва и друге финансијске организације.

Члан 30.

(Регистар предузетника за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга)

(1) Предузетници који пружају књиговодствене и рачуноводствене услуге региструју се у складу са одредбама овог закона и закона којим се уређује област обртничке и сродних дјелатности.

(2) Предузетник је дужан, у року од осам дана од добијања рјешења о обављању дјелатности пружања књиговодствених и рачуноводствених услуга од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, доставити копију истог Министарству.

(3) Уз захтјев за упис у Регистар предузетника за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга предузетник је дужан доставити документацију којом се потврђује испуњеност услова из члана 29. овог закона.

(4) На основу достављених рјешења Министарство успоставља и води Регистар предузетника који пружају књиговодствене и рачуноводствене услуге.

Члан 31.

(Регистар правних лица за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга)

(1) Правно лице за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга региструје се у складу са одредбама овог закона и закона којим се уређују питања од значаја за оснивање, пословање и престанак пословања привредних друштава.

(2) Правна лица за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга дужна су, у року од осам дана од дана уписа у судски регистар, да се упишу у Регистар привредних друштава за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга, који води Министарство.

(3) Уз захтјев за упис у Регистар привредних друштава за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга, правно лице дужно је да достави документацију којом се потврђује испуњеност услова из члана 29. овог закона.

(4) Министар доноси правилник којим се уређује вођење Регистра правних лица и предузетника за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга. Регистри правних лица и предузетника за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга су јавни и подаци су доступни јавности електронским путем.

ПОГЛАВЉЕ III. ФИНАНСИЈСКО ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

Одјељак А. Финансијски извјештаји

Члан 32.

(Састављање и презентирање годишњих финансијских извјештаја)

(1) Правна лица финансијске извјештаје састављају и презентују за пословну годину и то за период од 1. јануара до 31. децембра текуће године са упоредивим подацима за претходну годину.

(2) Правно лице дужно је да саставља годишње финансијске извјештаје у облику, садржају и на начин прописан овим законом и на основу њега донесеним прописима.

(3) Изузетно, зависно правно лице чије матично правно лице са сједиштем у иностранству има пословну годину различиту од календарске године, уз сагласност министра, може састављати и презентовати финансијске извјештаје за период који је различит од периода из става (1) овог члана.

(4) Правно лице код којег настане статусна промјена финансијске извјештаје саставља на датум статусне промјене.

(5) Пословни догађаји настали између дана биланса и дана уписа у судски регистар обухватају се у финансијским извјештајима претходног правног лица или новог правног лица, што се утврђује одлуком о статусној промјени.

(6) Финансијски извјештаји састављају се и у случају отварања, односно закључења стечаја, односно поступка ликвидације правног лица.

Члан 33.

(Годишњи финансијски извјештаји)

(1) Годишњи финансијски извјештаји морају пружити истинит и објективан приказ финансијског положаја и успјешности пословања правних лица. Годишње финансијске извјештаје чине:

- а) Биланс стања – Извјештај о финансијском положају на крају периода,
- б) Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату за период,
- ц) Извјештај о готовинским токовима – Извјештај о токовима готовине,
- д) Извјештај о промјенама на капиталу и
- е) Биљешке уз финансијске извјештаје.

(2) Изузетно од одредбе из става (1) овог члана, микро и мала правна лица и непрофитна правна лица из члана 3. став (1) овог закона, годишње финансијске извјештаје презентују кроз:

- а) Биланс стања – Извјештај о финансијском положају на крају периода,
- б) Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату за период и
- ц) Биљешке уз финансијске извјештаје.

(3) Биљешке уз финансијске извјештаје из става (1) тачка е) и става (2) тачка ц) овог члана, обавезно садрже сљедеће:

- а) усвојене рачуноводствене политике,
- б) износ и природу појединих ставки прихода или расхода изузетне величине или појаве,
- ц) укупан износ свих финансијских обавеза, гаранција или неподвижних издатака који нису укључени у Биланс стања,
- д) износе које правно лице дугује и који доспијевају након више од пет година, као и укупна дуговања правног лица покривена инструментима осигурања правног лица уз назнаку природе и облика осигурања,
- е) износ аванса и одобрених кредита члановима управе и надзорних тијела, с знацима каматних стопа, главних услова отплаћених и отписаних износа,
- ф) просјечан број запослених у години за коју се подноси финансијски извјештај и
- г) информацију да ли се дуготрајна имовина евидентира по фер вриједности или према ревалоризационим износима.

(4) Поред информација које се дају у Биљешкама уз финансијске извјештаје из става (3) овог члана, средња и велика правна лица дужна су објављивати и додатне информације за разне ставке дуготрајне имовине које садрже кретања кумулативних вриједносних усклађивања, као и кумулативна вриједносна усклађивања на почетку и на крају пословне године.

(5) Уз годишње финансијске извјештаје корисницима финансијских извјештаја се презентују и посебни извјештаји сачињени према захтјеву Федералног завода за статистику.

(6) Правна лица чије је пословање уређено посебним прописима на основу којих је регулаторно тијело за обављање надзора над њиховим пословањем прописало обавезу сачињавања и презентације периодичних финансијских извјештаја и додатних извјештаја, дужна су исте поштивати.

(7) Финансијски извјештаји правног лица, па и они штампани на рачунару, морају бити овјерени потписом и печатом сертификованог рачуновође који садржи назив "сертификвани рачуновођа", његово име и презиме, као и број важеће лиценце. Истовремено, финансијски извјештаји морају бити потписани од стране лица овлашћеног за заступање правног лица, уписаног у судски регистар, које подноси финансијске извјештаје, овјерене печатом правног лица - подносиоца.

Члан 34. (Одговорност за финансијске извјештаје)

За истинито и фер приказивање финансијског положаја и успјешности пословања правног лица одговорно је лице овлашћено за заступање правног лица уписано у судски регистар, чланови управе, управни, односно надзорни орган правног лица у оквиру својих законом одређених надлежности, одговорности и дужне пажње као и квалификовано лице из члана 29. овог закона које је сачинило и потписало финансијске извјештаје.

Члан 35. (Садржај и форма финансијских извјештаја)

(1) Министар прописује садржај и форму финансијских извјештаја који се припремају и презентују у складу са овим законом.

(2) Правна лица која књиговодство воде на средствима за аутоматску обраду података, финансијски извјештај могу предати и на прописаној форми обрасца штампаним на рачунару.

(3) Пословне књиге, финансијски извјештаји и друге финансијске информације презентоване од стране лица на која се односе одредбе овог закона изражавају се у новчаној јединици и на језицима који су у службеној употреби у Федерацији.

Одјељак Б. Консолидовани годишњи финансијски извјештај

Члан 36. (Консолидовани годишњи финансијски извјештај)

(1) Консолидовани годишњи финансијски извјештаји су финансијски извјештаји групе правних лица у којој одређено правно лице (матично друштво) над једним или више правних лица (друштва кћери) има владајући утицај (контролу) на одређивање финансијских и пословних политика, а приказују групу као цјелину.

(2) Консолидоване годишње финансијске извјештаје дужно је да сачини и достави ФИА-и правно лице из Федерације које у групи правних лица представља матично друштво.

Члан 37.

(Обавеза израде консолидованих годишњих финансијских извјештаја)

(1) При изради консолидованих годишњих финансијских извјештаја правна лица су дужна придржавати се правила и процедура консолидације годишњих финансијских извјештаја која су уређена МРС и МСФИ.

(2) Обавеза матичног правног лица за израду консолидованог годишњег финансијског извјештаја настаје у години у којој матично правно лице оствари контролу над зависним правним лицем или више зависних правних лица, а престаје достављањем консолидованог годишњег финансијског извјештаја за годину у којој матично правно лице изгуби контролу над свим зависним правним лицима.

(3) Консолидовани годишњи финансијски извјештаји састављају се под истим датумом као и редовни годишњи финансијски извјештаји матичног правног лица.

(4) На признавање, вредновање, презентацију и објелодањивање позиција у консолидованим годишњим финансијским извјештајима сходно се примјењују одредбе о финансијским извјештајима из чл. 24., 25., 32. и 33. овог закона.

(5) Изузетно од става (1) овог члана, уколико вриједности имовине и пословног прихода матичног и зависних правних лица, не рачунајући међусобна учешћа, потраживања и обавезе, међусобне резултате и међусобне пословне приходе и расходе матичног и зависних правних лица, у збиру не прелазе половину критеријума за мало правно лице, у смислу члана 5. став (4) овог закона, матично правно лице није обавезно да саставља, доставља и објелодањује консолидоване годишње финансијске извјештаје.

(6) Став (5) овог члана не примјењује се на матична правна лица која су субјекти од јавног интереса, односно правна лица која се припремају да постану субјекти од јавног интереса.

(7) Матично правно лице, које је истовремено зависно у вишој економској цјелини, није дужно да саставља консолидоване годишње финансијске извјештаје у складу са овим законом, осим ако његово матично правно лице има сједиште у иностранству.

(8) Мале групе правних лица изузете су од обавезе израде консолидованих годишњих финансијских извјештаја и консолидованог годишњег извјештаја о пословању, осим ако је неко од повезаних предузећа субјект од јавног интереса.

(9) Детаљни услови и правила консолидације годишњих финансијских извјештаја прописују се подзаконским актом који доноси министар.

Одјељак Ц. Годишњи извјештај о пословању

Члан 38.

(Садржај годишњег извјештаја о пословању)

(1) Правна лица су обавезна припремати годишње извјештаје о пословању који дају објективан приказ пословања правног лица и његов положај, укључујући и опис главних ризика и неизвјесности са којима се правно лице суочава и мјера предузетих на заштити животне средине.

(2) Годишњи извјештај о пословању обавезно садржи:

- а) све значајне догађаје настале у периоду од завршетка пословне године до датума предаје финансијског извјештаја,
- б) процјену очекиваног будућег развоја правног лица,
- ц) најважније активности у вези са истраживањем и развојем,
- д) информације о откупу властитих дионица, односно удјела,
- е) информације о пословним сегментима правног лица,
- ф) коришћене финансијске инструменте ако је то значајно за процјену финансијског положаја и успјешности пословања правног лица,
- г) циљеве и политике правног лица у вези са управљањем финансијским ризицима; заједно са политикама заштите од ризика за сваку планирану трансакцију за коју је неопходна заштита и
- х) изложеност правног лица тржишном, кредитном, ризику ликвидности и другим ризицима присутним у пословању правног лица, као и стратегију за управљање овим ризицима и оцјену њихове ефикасности.

(3) Годишњи извјештај о пословању припрема се и објављује заједно са годишњим финансијским извјештајима те ревизорским извјештајем ако постоји обавеза ревизије.

(4) Изузетно од одредбе из става (1) овога члана, микро и мала правна лица нису дужна да припремају годишњи извјештај о пословању, али су информације о откупу властитих дионица дужне навести у биљешкама уз финансијске извјештаје.

(5) Консолидовани годишњи извјештај о пословању припрема се и објављује заједно са консолидованим годишњим финансијским извјештајима те ревизорским извјештајем ако постоји обавеза ревизије.

Члан 39.
(Правила корпоративног управљања)

(1) Годишњи извјештај о пословању великих правних лица и правних лица чији су вриједносни папири уврштени на организовано тржиште вриједносних папира мора садржавати и приказ примијењених правила корпоративног управљања.

(2) Консолидовани годишњи извјештај о пословању мора да садржи:

а) податке о значајним непосредним и посредним имаоцима дионица у друштву, податке о властитим дионицама, број и номинални износ, књиговодствену вриједност свих дионица матичног друштва које држи матично друштво, његова друштва кћери или лице која их држи у своје име и за рачун тих правних лица,

б) опис главних елемената система унутрашње контроле и управљања ризиком у односу на поступак финансијског извјештавања, који су обухваћени консолидацијом проматраног као цјелина.

Одјељак Д. Предаја извјештаја, обрада података, вођење регистра и јавна објава

Члан 40.
(Предаја извјештаја)

(1) Годишњи финансијски извјештаји из члана 33. овог закона, посебни извјештаји сачињени према захтјеву Федералног завода за статистику и годишњи извјештаји о пословању из члана 38. овога закона за претходну пословну годину која је једнака календарској, предају се ФИА-и која обавља контролу и обраду финансијских извјештаја.

(2) Годишњи финансијски извјештаји, посебни извјештаји сачињени према захтјеву Федералног завода за статистику и годишњи извјештаји о пословању се предају најкасније до посљедњег дана фебруара текуће године за претходну годину.

(3) Правна лица која имају пословну годину различиту од календарске године дужна су да, за статистичке и друге потребе, у Регистар финансијских извјештаја предају Биланс стања, Биланс успјеха и посебне извјештаје сачињене према захтјеву Федералног завода за статистику, за пословну годину која је једнака календарској, у року из става (2) овог члана.

(4) Извјештаји из ст. (1) и (3) овог члана, потписани квалификованим електронским потписом законског заступника, уносе се у посебан информациони систем ФИА-е и достављају ФИА-и у електронском облику.

(5) Правна лица, која у складу са чл. 36. и 37. овог закона имају обавезу припремити и презентовати консолидоване годишње финансијске извјештаје,

дужна су те извјештаје предати најкасније до краја априла текуће за претходну годину.

(6) Рок за предају ревизорског извјештаја са приложеним финансијским извјештајима дионичких друштава и субјеката од јавног интереса који су предмет ревизије је најкасније до 30. јуна текуће године за претходну годину. Рок за предају ревизорског извјештаја са приложеним консолидованим финансијским извјештајима и ревизорског извјештаја са приложеним финансијским извјештајима осталих правних лица, који су били предмет ревидирања је најкасније до 30. септембра текуће године за претходну годину.

(7) Правно лице је, уз извјештаје, дужно доставити и одлуку о утврђивању годишњих финансијских извјештаја од стране надлежног органа те одлуку о приједлогу расподјеле добити или покрића губитка.

(8) Правно лице које саставља финансијске извјештаје, у складу са чланом 32. овог закона дужно је да финансијске извјештаје достави у року 60 дана од дана настанка статусне промјене, покретања поступка ликвидације или отварања стечаја, а за остале пословне године у року од 120 дана од дана истека пословне године.

(9) Изузетно, финансијске извјештаје нису дужна да поднесу правна лица која су регистрована у текућој пословној години и која, након регистрације, до 31. децембра текуће пословне године нису имале других промјена на свом рачуну осим уплате обавезног депозита, уз напомену да су та лица дужна до краја фебруара текуће године обавијестити ФИА-у о тим чињеницама подношењем Изјаве о неактивности за претходну пословну годину.

Члан 41.

(Обрада података и вођење Регистра)

(1) ФИА је обавезна да податке из преузетих финансијских извјештаја из члана 40. овог закона обради на начин подесан за оцјену имовинског, приносног и финансијског положаја правних лица.

(2) Подаци из става (1) овог члана су доступни јавности на званичној интернет страници ФИА-е.

(3) Податке припремљене у складу са ставом (1) овог члана, ФИА је дужна да достави Министарству у року од 60 дана од истека рокова за предају извјештаја, дефинисаних у члану 40. овог закона.

(4) Истовремено, ФИА је дужна Федералном министарству финансија-Пореској управи (у даљем тексту: Пореска управа) доставити податке о правним лицима која нису поступила у складу са одредбама члана 40. овог закона.

(5) ФИА је одговорна за успоставу и вођење Регистра финансијских извјештаја који представља централни извор информација о успјешности пословања и финансијском положају правних лица у Федерацији, у складу са посебним прописом којим се уређује регистар финансијских извјештаја.

Члан 42. (Јавна објава)

(1) Правно лице је дужно годишње финансијске извјештаје из члана 33. овог закона, годишњи извјештаји о пословању из члана 38. овог закона те ревизорски извјештај ако његови годишњи финансијски извјештаји и годишњи извјештај о пословању подлијежу ревизији у складу са чланом 51. овог закона, консолидоване финансијске извјештаје и консолидовани годишњи извјештај о пословању ако је дужно састављати у складу са одредбама чл. 36. и 37. овог закона, заједно са ревизорским извјештајем доставити ФИА-и ради јавне објаве.

(2) Сматра се да је правно лице испунило обавезу јавне објаве даном доставе ФИА-и потпуних и тачних годишњих финансијских извјештаја и годишњег извјештаја о пословању те ревизорског извјештаја ако годишњи финансијски извјештаји и годишњи извјештај о пословању правног лица подлијежу ревизији у складу са чланом 51. овог закона, као и консолидованих годишњих финансијских извјештаја и консолидованог годишњег извјештаја о пословању заједно с ревизорским извјештајем ако их је правно лице дужно састављати у складу са чланом 37. овог закона.

(3) Правно лице извјештаје из члана 40. овог закона може да достави на папиру и/или у електронском облику.

Члан 43. (Изузеће од јавне објаве)

(1) Правно лице, које није субјект од јавног интереса, изузето је од обавезе објављивања годишњег извјештаја о пословању из члана 42. став (1), уз услов да се осигура његова доступност на основу писменог захтјева.

(2) Правно лице, које није субјект од јавног интереса, изузето је од обавезе објаве пуних годишњих финансијских извјештаја из члана 42. став (1), уз услов да су ти финансијски извјештаји доступни јавности, на основу писменог захтјева поднесеног ФИА-и.

Одјељак Е. Начин и рокови чувања књиговодствених исправа, пословних књига, извјештаја и остале документације

Члан 44. (Начин чувања)

(1) Књиговодствене исправе чувају се у изворном материјалном облику, у облику електронског записа или на микрофилму, а представљају доказну основу пословних књига.

(2) Књиговодствене исправе, пословне књиге и финансијски извјештаји чувају се у пословним просторијама правног лица, односно код другог правног лица уколико је истом повјерено вођење пословних књига.

(3) Ако се пословне књиге воде на рачунару, упоредо са меморисаним подацима, мора се осигурати и меморисање апликативног софтвера, како би подаци били доступни контроли.

(4) При отварању поступка ликвидације или стечаја, књиговодствене исправе и пословне књиге записнички се предају ликвидационом, односно стечајном управнику.

Члан 45. (Рокови чувања)

(1) Исправе које се чувају трајно су: платне листе или аналитичке евиденције о платама у вези са плаћањем доприноса, купопродајни уговори по којима је извршено стицање некретнина, годишњи рачуноводствени обрачуни, финансијски извјештаји, консолидовани годишњи финансијски извјештаји, извјештаји о извршеној ревизији и сви интерни акти од утицаја на финансијско пословање.

(2) Главна књига и дневник чувају се најмање једанаест година, а помоћне књиге најмање седам година.

(3) Књиговодствене исправе на основу којих су подаци унесени у дневник и главну књигу чувају се најмање једанаест година.

(4) Књиговодствене исправе на основу којих су подаци унесени у помоћне књиге чувају се најмање седам година.

(5) Годишњи извјештај о пословању чува се у оригиналном облику једанаест година након истека пословне године.

(6) Помоћни обрачуни, продајни и контролни блокови и сл. чувају се двије године.

(7) Ревизорска друштва чувају шест година документацију на основу које је обављена ревизија, рачунајући од пословне године на коју се ревизија односи.

(8) Рок за чување књиговодствених исправа и пословних књига почиње тећи задњег дана пословне године на коју се односе пословне књиге и у које су подаци из исправа унесени.

Одјељак Ф. Надзор

Члан 46. (Вршилац надзора)

(1) Пореска управа је овлашћена обављати надзор над активностима правних лица

ради провјере да ли се активности од значаја за организацију и функционисање система рачуноводства и књиговодства обављају у складу са одредбама овог и других релевантних закона и прописа донесених на основу тих закона, с тим да Пореска управа не врши надзор над примјеном МРС и МСФИ.

(2) Надзор обављају и друге институције уколико су исте посебним прописом овлашћене за обављање надзора над активностима појединих правних лица на која се примјењују одредбе овог закона.

Члан 47.

(Овлашћења Пореске управе код вршења надзора)

(1) Надзор обављају овлашћена лица Пореске управе на сљедећи начин:

- а) праћењем, прикупљањем књиговодствених исправа, пословних књига, годишњих финансијских извјештаја те других пореских и статистичких извјештаја (анализа финансијских извјештаја);
- б) провјером система који обвезник примјењује за обраду података у вези с рачуноводственим пословима и
- ц) директним надзором код обвезника.

(2) Пореска управа је надлежна да обавља надзор над сљедећим активностима правних лица:

- а) тачност разврставања правних лица у складу са чланом 5. овог закона,
- б) организација система рачуноводства и интерних рачуноводствених контролних поступака,
- ц) потпуност, истинитост и тачност књиговодствених исправа,
- д) вођење и чување пословних књига,
- е) попис имовине и обавеза,
- ф) предаја у Регистар финансијских извјештаја,
- г) обавезе у погледу ревизије финансијских извјештаја и достављања извјештаја о ревизији финансијских извјештаја у Регистар финансијских извјештаја и
- х) другим активностима у складу са овим законом.

Члан 48.

(Дужности правног лица код провођења надзора)

(1) Правно лице је дужно овлашћеном лицу омогућити провођење надзора над свим књиговодственим исправама, пословним књигама, годишњим финансијским извјештајима и другим пореским и статистичким извјештајима, те системом који примјењује за обраду података.

(2) Правно лице је дужно, на захтјев овлашћених лица, доставити копије исправа или финансијских извјештаја из става (1) овог члана.

(3) Правно лице је дужно овлашћеним лицима ставити на располагање одговарајуће просторије у којима могу несметано и без присутности других лица обавити надзор рачуноводствених послова.

(4) Лица овлашћена за заступање правних лица и запосленици који обављају рачуноводствене послове дужни су на захтјев овлашћеног лица дати на увид све књиговодствене исправе, пословне књиге, годишње финансијске извјештаје, пореске и статистичке извјештаје и друге информације о рачуноводственим пословима битним за обављање надзора и саставити писани извјештај или одазвати се на давање усмене изјаве уколико то захтијева надзорно тијело из члана 46. овог закона.

Члан 49.

(Надзор над правним лицима и предузетницима регистрованим за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга)

(1) Надзор над правним лицима и предузетницима регистрованим за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга, ради провјере испуњености услова прописаних чланом 29. став (2) овог закона, врши Пореска управа.

(2) Надзор над квалитетом пружених књиговодствених и рачуноводствених услуга од стране правних лица и предузетника у смислу њихове усклађености са правилима струке и начелима професионалне етике, врши Професионално тијело из члана 117. став (1) овог закона, на начин и по поступку који је уређен актима професионалног тијела који уређују контролу квалитета и професионалну дисциплину и одговорност.

(3) Правна лица и предузетници регистровани за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга дужни су лицима овлашћеним за надзор из ст. (1) и (2) овог члана, на њихов захтјев, ставити на располагање или доставити сву документацију и друге информације које су неопходне за провођење надзора.

Члан 50.

(Овлашћења професионалног тијела код вршења надзора)

Надзор обављају овлашћена лица Професионалног тијела из члана 117. став (1) овог закона на начин да врше:

- а) преглед, провјеру и контролу ангажовања од стране правних лица, одржавање техничке компетентности, поштивања и усклађености са професионалним стандардима и
- б) провјеру квалитета рада квалификованих лица.

ПОГЛАВЉЕ IV. РЕВИЗИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Одјељак А. Ревизија и друштва за ревизију

Члан 51. (Обвезници ревизије)

(1) Ревизија финансијских извјештаја обавља се у складу са овим законом, МСР уз поштивање начела професионалне етике и правила ревизорске струке, те других правила и прописа који регулишу ову област.

(2) Обавезној ревизији подлијежу финансијски извјештаји и консолидовани финансијски извјештаји правних лица разврстаних у велика и средња правна лица.

(3) Уколико нису обухваћени ставом (2) овог члана, обавезној ревизији подлијежу и финансијски извјештаји субјеката од јавног интереса, дефинисаних овим законом и финансијски извјештаји других правних лица, уколико је то прописано посебним прописима којим се уређује њихово пословање.

(4) Годишњим финансијским извјештајима у смислу овог члана сматрају се и финансијски извјештаји за периоде краће од године дана, ако такви периоди претходе статусним промјенама, ликвидацији или стечају.

(5) Правна лица која се разврставају, у складу са чланом 5. овог закона у микро и мала, могу одлучити да се ревизија њихових финансијских извјештаја врши у складу са одредбама овог закона.

Члан 52. (Услови за пословање друштава за ревизију)

(1) Друштва за ревизију оснивају се у складу са одредбама овог закона и закона којима се уређују питања у вези с оснивањем, пословањем и престанком пословања привредних друштава.

(2) Све облике ревизије у Федерацији обављају друштва за ревизију која посједују важећу лиценцу издату од Министарства.

(3) Већинско право гласа и већинско учешће у капиталу у друштву за ревизију морају имати искључиво овлашћени ревизори или друго друштво за ревизију у својству оснивача. Лице овлашћено за заступање друштва за ревизију мора бити уједно и овлашћени ревизор.

(4) Друштво за ревизију може обављати услуге ревизије само ако у радном односу на неодређено вријеме са пуним радним временом има запослена најмање два лиценцирана овлашћена ревизора са важећом лиценцом. Наведено друштво не може обављати ревизију правних лица наведених у ставу (5) овог члана и број ревизија у једној години не може бити већи од броја ревизија наведених у члану 54. став (2) овог закона.

(5) Друштва за ревизију која обављају ревизију:

а) великих правних лица, дионичких друштава,

б) правних лица и јавних предузећа чије хартије од вриједности котирају на берзи,

ц) банака, инвестиционих фондова и друштава за управљање инвестиционим фондовима, осигуравајућих друштава, леасинг друштава, брокерских друштава,

д) других правних лица која обављају финансијске услуге и за које закон који уређује обављање тих послова одређује додатни обим ревизије, те ревизије консолидованих извјештаја, као и других правних лица од јавног интереса који нису обухваћени у тач. а), б) и ц), морају имати у радном односу на неодређено вријеме са пуним радним временом запослена најмање три овлашћена ревизора са важећом лиценцом.

(6) Ревизорско друштво мора осигурати да је ревизија усклађена са стандардима квалитета. Један ревизор не може у току мјесеца учествовати у више од 4 ревизије. Ревизорска друштва која обављају ревизију правних лица из става (5) овог члана дужна су доставити Комисији за надзор Извјештај о саставу ревизорских тимова за сваку ревизију. Овај извјештај се доставља до 15-ог у мјесецу за претходни мјесец.

(7) Друштва за ревизију дужна су се осигурати од одговорности за штету коју би привредним друштвима могло починити неадекватно изражено ревизорско мишљење. Осигурава се грађанско-правна вануговорна одговорност осигураника, због пропуста или грешке које направи приликом обављања дјелатности ревизије на основу закљученог уговора о вршењу ревизије, мишљењем у извјештају ревизије за штете које проузрокује трећим лицима. Минимална сума осигурања износи 50.000,00 КМ.

(8) Минимална сума осигурања износи 500.000,00 КМ за штете које би ревизорско друштво могло проузроковати обављањем услуга ревизије банака, лизинг друштава, инвестиционих и пензијских фондова и друштава за осигурање. Осигурава се грађанско-правна вануговорна одговорност осигураника, због пропуста или грешке које направи приликом обављања дјелатности ревизије на основу закљученог уговора о вршењу ревизије, мишљењем у извјештају ревизије за штете које проузрокује трећим лицима.

(9) Прецизне одредбе осигурања од одговорности за штету у вези са ст. (7) и (8) овог члана прописује Комора.

(10) Друштва за ревизију дужна су Комори доставити копију полисе осигурања закључене у складу са одредбама овог члана, у року од 30 дана од дана њеног закључивања.

(11) За обављену ревизију плаћа се накнада. Износ накнаде утврђује се уговором и иста не може бити нижа од Тарифе ревизорских услуга које утврђује и доноси Комора уз сагласност Министарства и која се објављује у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Члан 53.
(Лиценце друштва за ревизију)

(1) Оснивач друштва за ревизију подноси Министарству захтјев за издавање лиценце за рад.

(2) Уз захтјев из става (1) овог члана оснивач подноси:

- а) одлуку о оснивању, односно други оснивачки акт,
- б) статут друштва,
- ц) интерни акт којим је уређена методологија обављања услуге ревизије,
- д) податке о оснивачу/оснивачима друштва,
- е) податке о лицу или лицима који код друштва за ревизију заснивају радни однос и доказ о запошљавању лиценцираних овлашћених ревизора са важећом лиценцом на неодређено вријеме са пуним радним временом (фотокопија уговора о раду, радне књижице, увјерење Пореске управе о пријави на здравствено и пензијско-инвалидско осигурање),
- ф) податке о другим ревизорима ангажованим од стране привредног друштва за ревизију,
- г) акт о регистрацији друштва за обављање ревизије код надлежног суда,
- х) увјерење надлежних пореских органа о непостојању неизмирених обавеза по основу пореза и доприноса и
- и) увјерење о чланству и измирењу обавеза према Комори.

(3) Ако је оснивач привредног друштва за ревизију страном правно лице, правно лице из Републике Српске или Брчко Дистрикта уз захтјев за издавање лиценце за рад, поред докумената из става (2) овог члана, подноси и документацију којом се доказује да је у матичној држави или ентитету, односно Брчко Дистрикту, регистровано за пружање услуга ревизије.

(4) На основу потпуног и документованог захтјева из ст. (2) и (3) овог члана Министарство издаје лиценцу за рад друштва за ревизију у року 30 дана од дана пријема захтјева.

(5) Кад се из приложене документације утврди да нису испуњени услови за обављање ревизије прописани законом, Министарство ће одбити захтјев за издавање лиценце за рад.

(6) Министарство подзаконским актом прописује услове и начин издавања и одузимања лиценци друштвима за ревизију.

Одјељак Б. Процес ревизије

Члан 54. (Лица која обављају ревизију)

1) Ревизију финансијских извјештаја обављају лица која имају професионално звање овлаштени ревизор и која посједују важећу лиценцу за обављање ревизије финансијских извјештаја и потписивање ревизорског извјештаја.

(2) Број ревизорских извјештаја које може потписати један лиценцирани овлаштени ревизор у једној години не смије бити већи од 24.

(3) За потребе обављања ревизије из специфичних подручја могу се ангажовати, уз писану сагласност правног лица код кога се обавља ревизија, вањски експерти који нису овлашћени ревизори. О ангажовању вањских експерата треба се писмено обавијестити Комора.

(4) Друштво за ревизију може поједине послове у поступку ревизије да повјери и другим лицима која су запослена у друштву за ревизију, а која немају лиценцу за рад на пословима ревизије, под условом да је њихов рад планиран и надзиран од стране лиценцираног овлашћеног ревизора.

Члан 55. (Услови за стицање звања овлашћеног ревизора)

(1) Овлашћени ревизор је независна стручна особа која је стекла сертификат Професионалног тијела за звање овлашћеног ревизора.

(2) Испит за стицање звања овлашћеног ревизора полаже се према програму Комисије.

(3) Сертификат за звање овлашћеног ревизора писани је документ који издаје Професионално тијело овлашћеном ревизору након положеног испита и испуњења услова прописаних овим чланом.

(4) На основу издатог сертификата за звање овлашћеног ревизора, Професионално тијело уписује овлашћеног ревизора у регистар овлашћених ревизора.

(5) Овлашћени ревизор може бити држављанин Босне и Херцеговине или страни држављанин којем Професионално тијело нострификује страну исправу којом доказује звање овлашћеног ревизора.

(6) Након стицања сертификата за звање овлашћеног ревизора, овлашћени ревизор има право и обавезу континуираног професионалног усавршавања.

(7) Овлашћени ревизор је дужан да осигура континуирано професионално усавршавање, из става (6) овог члана, са минималним фондом сати утврђеним Законом о рачуноводству и ревизији Босне и Херцеговине у

претходне три године од подношења захтјева за издавање лиценце, с тим да је 50% наведеног фонда сати проведено на усавршавању у области ревизије.

(8) Овлашћени ревизор подлијеже начелима професионалне етике, покривајући, као минимум, њихову функцију од јавног интереса, њихов интегритет и објективност те њихову професионалну компетентност.

Члан 56.

(Лиценца за обављење ревизије и потписивање ревизорског извјештаја)

(1) Право и дозволу за обављење ревизије и потписивање ревизорског извјештаја на основу лиценце стиче овлашћени ревизор који испуњава сљедеће услове:

а) радно искуство од три године, без прекида, прије подношења захтјева за издавање лиценце за обављење ревизије и потписивање ревизорског извјештаја, на пословима ревизије у ревизорском друштву,

б) доказ о континуираном професионалном усавршавању из члана 55. став (7) овог закона у претходне три године прије подношења захтјева за издавање лиценце,

ц) доказ да није правоснажно осуђиван за казнена дјела против сигурности платног промета и пословања,

д) доказ о чланству у Комори.

(2) Лиценца за обављење ревизије и потписивање ревизорског извјештаја вриједи три године од датума издавања.

(3) На основу издате лиценце за обављење ревизије и потписивање ревизорског извјештаја Министарство уписује лиценцираног овлашћеног ревизора у Регистар лиценцираних овлашћених ревизора.

(4) На захтјев лиценцираног овлашћеног ревизора рок важења лиценце се продужава на још три године, уз услов подношења доказа из става (1) овог члана.

(5) Ако ималац лиценце не поднесе доказе из става (1) овог члана, односно не поднесе захтјев за продужење лиценце, лиценца престаје да важи.

(6) У случају из става (4) овог члана, за поновно издавање лиценце овлашћени ревизор мора поднијети захтјев и доставити доказе о испуњењу свих услова из става (1) овог члана.

(7) Поступак издавања, обнављања и одузимања лиценце за обављење ревизије и потписивање ревизорских извјештаја детаљније се прописује актом Министарства.

Члан 57.
(Избор друштва за ревизију)

(1) Скупштина, односно орган утврђен општим актом правног лица код којег се обавља ревизија, врши избор друштва за ревизију најкасније до 30. септембра пословне године на коју се ревизија односи. Ако правно лице на дан 30.09. нема информацију да ли ће на дан 31.12. бити обвезник ревизије у том случају није обавезно уговорити ревизију до 30.09. текуће године, али ју је обавезно уговорити у року од 60 дана по утврђивању обавезе.

(2) Рок из става (1) овог члана може да буде и дужи у случају ревизије консолидованих годишњих финансијских извјештаја.

(3) Изузетно од става (1) овог члана, скупштина, односно орган утврђен општим актом правног лица код којег се врши ревизија, а које финансијске извјештаје саставља са стањем на посљедњи дан пословне године која је различита од календарске, бира друштво за ревизију најкасније три мјесеца прије истека тако одређене пословне године на коју се ревизија односи.

(4) Друштва за ревизију дужна су Министарству, најкасније до 15. јануара текуће године, доставити фотокопије уговора о ревизији закључених током претходне године.

Члан 58.
(Уговор о ревизији)

(1) Међусобна права и обавезе друштва за ревизију и правног лица чији се финансијски извјештаји ревидирају уређују се уговором о ревизији.

(2) Уговор о ревизији мора бити закључен у писаном облику.

(3) Уговор о ревизији, поред елемената прописаних законом којим се уређују облигациони односи, мора садржавати одредбе МСР у вези с договарањем услова ревизорских ангажмана, као и одредбе из члана 54. став (1) и чл. 59-63. овог закона.

(4) Друштва за ревизију не могу уговорене послове да уступају другим друштвима за ревизију, осим ако овим законом није другачије прописано.

(5) Уговор о ревизији у току обављања ревизије не може се раскинути, изузев ако за то не постоје оправдани разлози.

(6) Разлике у мишљењима, које се односе на област рачуноводства и ревизије, правног лица чији се финансијски извјештаји ревидирају и друштва за ревизију не могу се сматрати оправданим разлогом за раскид уговора у смислу става (5) овог члана.

(7) Правно лице код којег се обавља ревизија и друштво за ревизију дужни су да обавијесте Комору о раскиду уговора из става (5) овог члана и обустављању ревизије, уз детаљно образложење разлога који су довели до раскида.

Члан 59.
(Обавезе правног лица код којег се обавља ревизија)

(1) Правно лице код којег се обавља ревизија дужно је друштву за ревизију ставити на располагање сву потребну документацију, исправе и извјештаје, омогућити приступ свим програмима и електронским записима, укључујући штампани материјал и копије на електронским медијима, као и пружити информације о програмима и све информације потребне за обављање ревизије.

(2) Правно лице из става (1) овог члана дужно је у радно вријеме обезбиједити друштву за ревизију приступ и коришћење пословних просторија за обављање ревизије, као и ставити на располагање одговарајућу опрему и запослене.

Члан 60.
(Радна документација)

(1) Лиценцирани овлашћени ревизор припрема цјелокупну радну документацију на основу које издаје ревизорски извјештај. Радна документација мора бити састављена на језицима који су у службеној употреби у Федерацији.

(2) Ревизорска друштва чувају шест година документацију на основу које је обављена ревизија, рачунајући од пословне године на коју се ревизија односи.

(3) Документација, односно копије докумената прикупљених у току ревизије, власништво су друштва за ревизију, повјерљивог су карактера и могу се користити само за потребе ревизије.

(4) Изузетно од става (3) овог члана, документација и сви релевантни документи везани за ревизију могу се користити за потребе провјере квалитета рада друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора, као и за потребе обављања јавног надзора.

(5) Ако је лиценцирани овлашћени ревизор, односно друштво за ревизију које обавља ревизију замијењено другим лиценцираним овлашћеним ревизором, односно друштвом за ревизију, претходни лиценцирани овлашћени ревизор, односно друштво за ревизију дужно је да новом лиценцираном овлашћеном ревизору, односно друштву за ревизију омогући приступ релевантној документацији која се односи на правно лице код којег се обавља ревизија.

(6) Ако друштво за ревизију престане са радом, радну документацију су дужни да чувају власници, односно чланови друштва за ревизију.

Члан 61.
(Заштита повјерљивих података)

(1) Овлашћени ревизор, друштво за ревизију и друга лица која су радила и којима су на било који начин били доступни повјерљиви подаци у току ревизије, дужни су да, као повјерљиве, чувају све податке, чињенице и околности које су сазнали током обављања ревизије.

(2) Пословне тајне и информације дужна су да чувају и друга лица која раде или су радила у друштву за ревизију и којима су на било који начин доступни повјерљиви подаци из става (1) овог члана.

(3) Лица из става (2) овог члана не смију да користе податке из става (1) овог члана, нити смију да омогуће њихово коришћење трећим лицима.

(4) Друштво за ревизију дужно је да омогући увид у податке у случају примјене прописа који регулишу спречавање прања новца и финансирање тероризма, у истражним или кривичним поступцима, као и када њихово достављање писаним путем затражи суд у кривичном или истражном поступку.

Члан 62.
(Ревизорски извјештај)

(1) Ревизорски извјештај саставља се у складу са МСР.

(2) Ревизорски извјештај мора бити у писаном облику те садржи минимум следеће:

а) увод у којем се наводе финансијски извјештаји који су предмет ревизије, заједно са рачуноводственим политикама које су коришћене за њихово састављање,

б) опис сврхе и обима ревизије, уз навођење ревизорских стандарда у складу са којима је извршена ревизија,

ц) у њему мора бити наведен субјект чији су годишњи или консолидовани годишњи финансијски извјештаји предмет ревизије, период који годишњи или консолидовани финансијски извјештаји обухватају као и оквир финансијског извјештавања који је примијењен приликом њихове припреме,

д) опис одговорности управе за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја,

е) опис одговорности ревизора за изражавање мишљења о финансијским извјештајима на основу обављене ревизије, дјелокруга ревизије са оцјеном ревизора да ли су прибављени ревизорски докази довољни и адекватни као основ за изражавање мишљења ревизора, као и да је ревизија обављена у складу са МСР,

ф) мишљење о томе да ли финансијски извјештаји истинито и објективно приказују по свим материјално значајним питањима финансијско стање и резултате пословања правног лица, промјене на капиталу и токове готовине у обрачунском периоду на који се односе ревидирани финансијски извјештаји, као и да ли су извјештаји састављени у складу са МРС-а односно МСФИ-а. Мишљење ревизора може бити позитивно, мишљење са резервом, негативно или у форми у којој се лиценцирани овлашћени ревизор суздржава од давања мишљења ако није у могућности да га изрази,

г) посебна упозорења и проблеме на које лиценцирани овлашћени ревизор жели да укаже, али без изражавања мишљења са резервом,

х) мишљење о усклађености извјештаја о пословању са финансијским извјештајима за исту пословну годину,

и) питања на која је лиценцирани овлашћени ревизор упозорио без давања квалификованог ревизорског мишљења и

ј) датум ревизорског извјештаја, потпис и адресу лиценцираног овлашћеног ревизора.

(3) Ревизорски извјештај саставља и потписује лиценцирани овлашћени ревизор у своје име и овлашћени представник друштва у име друштва за ревизију.

(4) Ревизорски извјештај саставља се и објављује на језику који је у службеној употреби у Федерацији.

(5) Уз ревизорски извјештај прилажу се финансијски извјештаји који су били предмет ревизије.

(6) Лиценцирани овлашћени ревизор који је састављао ревизорски извјештај, на позив или на лични захтјев, може о свом трошку присуствовати сједници органа управљања правног лица када се разматра извјештај о обављеној ревизији тог правног лица.

(7) Регулаторно тијело може од друштва за ревизију затражити додатне информације у вези са обављеном ревизијом правног лица чије је пословање уређено посебним прописима.

Члан 63.

(Ревизија консолидованих годишњих финансијских извјештаја)

(1) Код ревизије консолидованих годишњих финансијских извјештаја друштво за ревизију као главни ревизор групе одговорно је за ревизорски извјештај о консолидованим годишњим финансијским извјештајима групе.

(2) Лиценцирани овлашћени ревизор у друштву из става (1) овог члана врши преглед и чува радну документацију о ревизорском раду другог друштва

за ревизију које је обавило ревизију финансијских извјештаја правних лица у оквиру економске цјелине.

(3) У случајевима гдје други ревизори обављају ревизију повезаних предузећа у саставу групе, главни ревизор групе из става (1) овог члана има право обавити контролу њиховог ревизорског рада, прегледати радну документацију и прибавити и приложити копије документације у вези са обављеном контролом.

(4) Документација из става (2) овог члана користи се за потребе провере квалитета рада друштава за ревизију, односно лиценцираних овлашћених ревизора.

Члан 64. (Додатне услуге друштва за ревизију)

(1) Друштво за ревизију, у оквиру своје регистроване дјелатности може обављати, поред ревизије финансијских извјештаја и услуге из области финансија и рачуноводства, услуге финансијских анализа и контрола, услуге пореског савјетовања, услуге процјене вриједности капитала, имовине и обавеза, услуге судског вјештачења, услуге израде и економске оцјене инвестиционих пројеката и друге сродне услуге, осим ако посебним прописом није другачије уређено и ако би то било у супротности са Кодексом професионалне етике.

(2) Друштво за ревизију или сви чланови мреже којој друштво за ревизију припада не смију обављати ревизију финансијских извјештаја уколико су субјекту који је предмет ревизије, његовом матичном друштву или друштвима која су под његовом контролом пружали, директно или индиректно, било које додатне услуге из става (1) овог члана у:

а) пословној години за коју се обавља ревизија и

б) пословној години која претходи периоду из тачке а), а везано за преговарања у име субјекта који је предмет ревизије.

(3) Ревизорско друштво може обављати услуге сродне ревизији као што су увиди, договорене процедуре, компилације и друге услуге предвиђене МСР.

(4) Ако друштво за ревизију субјекту чији су финансијски извјештаји предмет ревизије, његовом матичном друштву или друштвима под његовом контролом, током периода од три или више узастопних финансијских година, пружа додатне услуге из става (1) овог члана које су различите од оних из става (2) овог члана, укупни износ накнада за такве услуге не смије прелазити 70% просјечног износа накнада плаћених у посљедње три узастопне финансијске године за услуге ревизије субјекта чији су финансијски извјештаји предмет ревизије.

(5) Износ накнаде за обављену ревизију не може зависити од пружања додатних услуга правном лицу код којег се врши ревизија нити може бити повезан са истим.

Одјељак Ц. Сукоб интереса

Члан 65. (Сукоб интереса - ревизори)

Лиценцирани овлашћени ревизор не може да обавља ревизију код правног лица:

- а) у којем је директни или индиректни власник удјела или дионица,
- б) у којем је директор, односно члан органа управљања или надзора, прокурист, пуномоћник или запосленик,
- ц) у којем је члан надзорног одбора, члан управе, управног одбора или прокурист његов брачни друг, његов сродник по крви у правој линији до другог степена,
- д) у којем је пружало услуге из члана 66. став (1) тачка ц) овог закона за годину за коју се обавља ревизија,
- е) уколико наступе друге околности које могу утицати на независност и непристрасност лиценцираног овлашћеног ревизора.

Члан 66. (Сукоб интереса – друштва за ревизију)

Друштво за ревизију не може да обавља ревизију код правног лица:

- а) у којем има удјеле или дионице;
- б) које је власник удјела или дионица друштва за ревизију;
- ц) ако је друштво за ревизију, односно било која организациона јединица у мрежи којој припада, односно повезано лице са друштвом за ревизију пружало правном лицу у години за коју се обавља ревизија, слjedeће услуге:
 - 1) припрему и вођење пословних књига и састављање финансијских извјештаја,
 - 2) процјену вриједности капитала, имовине и/или обавеза која ће бити рефлектована у финансијским извјештајима, односно у којима постоји очигледан сукоб интереса,
 - 3) заступање у судским поступцима у вези са пореским предметима,
 - 4) обрачун пореза и подношење пореских пријава за физичка лица руководиоце у сектору финансија у привредном друштву,
 - 5) савјете у вези са рачуноводственим књижењем пореских обавеза,
 - 6) дизајнирање система интерне ревизије и интерне контроле као и њихово спровођење,
 - 7) дизајнирање и примјену информационих система у рачуноводственој области,

8) актуарске услуге,

9) друге услуге које би, у конкретним околностима, могле угрозити независност лиценцираног овлашћеног ревизора или друштва за ревизију и/или утицати на вредновање позиција у финансијским извјештајима,

д) ако је повезано са правним лицем на други начин, тако да таква повезаност може утицати на независност и непристрасност обављања ревизије.

Члан 67. (Обавјештавање од стране ревизора)

Лиценцирани овлашћени ревизор је дужан да, без одлагања, обавијести друштво за ревизију код којег је запослен о наступању околности из члана 65. овог закона.

Члан 68. (Обавјештавање од стране друштва за ревизију)

Дионичар, односно члан друштва за ревизију, дужан је да, без одлагања, обавијести друштво за ревизију о наступању околности из члана 66. овог закона.

Члан 69. (Забрана утицаја других лица)

(1) Власници, односно дионичари друштва за ревизију, као и директор, односно чланови органа управљања и надзора тог друштва или повезаног лица не смију утицати на обављање ревизије и изражавање ревизорског мишљења и тиме угрозити независност и објективност лиценцираног овлашћеног ревизора који обавља ревизију.

(2) Друштва за ревизију дужна су у радној документацији која поткрепљује ревизорски извјештај навести све информације које би могле утицати на независност обављања услуга ревизије, мјере исправљања које се примјењују у случају откривања непоштивања независности као и предузете мјере осигурања за отклањање или ублажавање утицаја и пријетњи на независност обављања услуга ревизије на прихватљив ниво.

Члан 70. (Смањење броја ревизора)

(1) Друштво за ревизију у којем се број лиценцираних овлашћених ревизора смањи испод броја прописаног овим законом, дужно је да о тој промјени обавијести Комору и Министарство у року од осам дана од дана настале промјене.

(2) Друштво за ревизију у којем се у току обављања ревизије број лиценцираних овлашћених ревизора смањи испод броја прописаног чланом 52.

ст. (4) и (5) овог закона, дужно је да прекине послове ревизије и о томе обавијести правно лице код којег се обавља ревизија, Комору и Одбор за јавни надзор у року од осам дана од дана настанка промјене, а правно лице започету ревизију повјерава другом друштву за ревизију.

(3) У случајевима из ст. (1) и (2) овог члана, друштво за ревизију не може да закључује нове уговоре о обављању ревизије док поново не испуни услове из члана 52. ст. (4) и (5) овог закона и о томе обавијести Комору и Министарство.

Члан 71. (Ограничење вршења ревизија)

(1) Друштво за ревизију које је одабрано, не може вршити ревизију узастопно дуже од седам година код истог правног лица. Рок почиње тећи од датума закључивања првог уговора о ревизији финансијских извјештаја са тим правним лицем.

(2) Изузетно, ревизију код истог правног лица друштво за ревизију може обављати још три године након истека рока из става (1) овог члана, уколико обезбиједи да ревизију изврши други ревизор.

(3) Друштво за ревизију из става (1) овог члана може поновно обављати ревизију код истог правног лица након протеча периода од најмање двије године након рока из става (2) овог члана.

Члан 72. (Забрана именовања ревизора)

Лиценцираном овлашћеном ревизору који обавља ревизију финансијских извјештаја субјекта од јавног интереса није дозвољено преузети положај члана или савјетника пословодног тијела, члана надзорног одбора или одбора за ревизију нити руководиоца рачуноводственог и/или финансијског подручја у ревидираном субјекту од јавног интереса прије истека најмање двије године након што је престао учествовати у ревизорском ангажману као лиценцирани овлашћени ревизор.

Члан 73. (Извјештавање и потврђивање независности друштва за ревизију)

(1) Друштво за ревизију дужно је да извјештава правно лице код којег обавља ревизију, односно Одбор за ревизију који је правно лице дужно да образује у складу са чланом 76. овог закона, о кључним питањима која произлазе из обављања ревизије, а посебно и о значајним недостацима интерне контроле у вези са процесом финансијског извјештавања.

(2) Друштво за ревизију, које обавља ревизију код субјекта од јавног интереса дужно је да једном годишње, у писаном облику, потврди своју независност према друштву чију ревизију финансијских извјештаја обавља и

обавијести Одбор за ревизију о додатним услугама код тог друштва, као и да расправља о могућим пријетњама његовој независности и заштитним механизмима против тих пријетњи.

Члан 74. (Извјештај о транспарентности)

(1) Друштво за ревизију које обавља ревизију субјекта од јавног интереса у смислу овог закона дужно је да, у року од четири мјесеца од истека календарске године, објави на својој интернет страници или интернет страници Коморе годишњи извјештај о транспарентности који садржи:

- а) опис правне форме и структуре власништва друштва за ревизију,
- б) опис мреже, као и њено правно и структурно уређење, уколико друштво за ревизију припада мрежи,
- ц) опис управљачке структуре друштва за ревизију,
- д) опис система интерне контроле квалитета друштва за ревизију,
- е) назнака када је извршена посљедња провјера квалитета рада друштва за ревизију,
- ф) списак субјеката од јавног интереса код којих је то друштво за ревизију током претходне пословне године извршило ревизију,
- г) изјаву која се односи на процедуре и независност рада друштва за ревизију, којом се потврђује да је обављен интерни преглед поштовања захтјева независности,
- х) изјаву о политици друштва за ревизију у вези са континуираним професионалним усавршавањем лиценцираних овлашћених ревизора,
- и) финансијске информације и податке о укупном приходу, односно приходу од обављања ревизије и приходу од услуга пореског савјетовања и других услуга које нису повезане са ревизијом,
- ј) информације о параметрима за утврђивање зарада овлашћених ревизора који потписују извјештаје о обављеним ревизијама субјеката од јавног интереса.

(2) Лице овлашћено за заступање друштва за ревизију потписује извјештај о транспарентности.

Одјељак Д. Извјештај друштва за ревизију који се доставља Комори

Члан 75. (Садржај извјештаја)

(1) Друштва за ревизију дужна су да Комори, најмање једном годишње до краја марта текуће године, доставе извјештај са подацима о:

- а) имаоцима дионица и удјела у друштву за ревизију, као и о стицању и промјени власника дионица, односно удјела,
- б) улагањима на основу којих су друштва за ревизију, директно или индиректно, стекли учешће у другом правном лицу,
- ц) промјенама статута или оснивачког акта,
- д) начину израчунавања осигурања из члана 52. ст. (7), (8) и (9) овог закона и полиси осигурања,
- е) запосленима,
- ф) списку свих уговора о ревизији финансијских извјештаја, по врстама ревизије, које су друштва за ревизију закључили са обвезницима ревизије у извјештајном периоду, као и списку свих уговора о ревизији финансијских извјештаја који су раскинути уз одговарајуће образложење, независно од тога која је страна раскинула уговор,
- г) броју извјештаја о ревизији које је потписао сваки лиценцирани овлашћени ревизор,
- х) другим информацијама које су потребне за планирање и спровођење контроле квалитета и других активности Коморе.

(2) У годишњи извјештај из става (1) овог члана укључују се сви подаци у периоду од 1. јануара до 31. децембра претходне године.

(3) Поред извјештаја из става (1) овог члана, друштва за ревизију имају обавезу да током године дају информације Комори везане за понуде за ревизију финансијских извјештаја субјеката од јавног интереса које су одбијене уз навођење разлога за исто.

(4) Комора има право да захтијева додатне информације о активностима друштава за ревизију.

Одјељак Д. Одбор за ревизију

Члан 76.

(Обавезе субјеката од јавног интереса)

(1) Субјекти од јавног интереса обавезни су основати одбор за ревизију.

(2) Најмање један члан одбора за ревизију мора бити из редова овлашћених ревизора.

Члан 77.

(Послови Одбора за ревизију)

Одбор за ревизију:

- а) прати поступак финансијског извјештавања,

- б) прати ефикасност система интерне контроле, интерне ревизије, те систем управљања ризицима,
- ц) расправља о плановима и годишњем извјештају интерне ревизије те о значајним питањима која се односе на ово подручје,
- д) одговоран је осигурати независност и квалитет обављања ревизије годишњих финансијских и консолидованих годишњих финансијских извјештаја,
- е) надгледа спровођење ревизије годишњих финансијских и консолидованих годишњих финансијских извјештаја,
- ф) прати независност ревизорског друштва које обавља ревизију, а посебно уговоре о додатним услугама и
- г) даје препоруке скупштини о избору ревизорског друштва.

Одјељак Е. Регистар друштава за ревизију и Регистар лиценцираних овлашћених ревизора

Члан 78. (Регистар друштава за ревизију)

(1) Министарство води Регистар друштава за ревизију којим су издате дозволе за рад те осигурава идентификацију сваког друштва за ревизију помоћу засебног броја. Подаци о регистрацији чувају се у регистру у електронском облику и доступни су јавности електронским путем.

(2) Регистар друштава за ревизију обавезно садржи пословно име и адресу друштва за ревизију, облик организовања, имена оснивача и њихово учешће у капиталу друштва за ревизију, имена лица овлашћених за заступање друштва и имена стално запослених или на други начин ангажованих лиценцираних овлашћених ревизора са важећим лиценцама.

(3) Подаци који се уписују у Регистар привредних друштава за ревизију су јавни.

(4) У Регистар друштава за ревизију, у року од 30 дана, обавезно се пријављују све промјене у подацима из члана 53. ст. (2) и (3) овог закона.

(5) Регистар се након обавјештења ажурира без непотребног одлагања.

Члан 79. (Регистар лиценцираних овлашћених ревизора)

(1) Министарство овлашћеним ревизорима издаје, обнавља и одузима лиценце за обављање послова ревизије финансијских извјештаја.

(2) Министар правилником прописује услове за издавање, обнављање и одузимање лиценце овлашћеним ревизорима и друштвима за ревизију.

(3) Министарство води Регистар овлашћених ревизора којим је, у складу са законом, издата лиценца овлашћеног ревизора.

(4) Регистар овлашћених ревизора обавезно садржи: име и презиме овлашћеног ревизора, адресу пребивалишта, назив тијела које је овлашћеном ревизору издало сертификат, број и датум издавања лиценце, рок важења лиценце и друге податке од значаја за правилну идентификацију овлашћеног ревизора.

(5) Подаци који се уписују у Регистар лиценцираних овлашћених ревизора су јавни.

ПОГЛАВЉЕ V. НАДЗОР КВАЛИТЕТА РАДА ДРУШТАВА ЗА РЕВИЗИЈУ И ОВЛАШЋЕНИХ РЕВИЗОРА

Одјељак А. Ревизорска комора

Члан 80. (Организација Коморе)

(1) Комора је независна професионална организација ревизорских друштава и овлашћених ревизора који послују на територији Федерације. Комора има својство правног лица с јавним овлашћењима и правима, обавезама и одговорностима утврђеним овим законом. Комора има надлежност и обавља задатке на подручју услуга ревизије и других стручних подручја у вези са ревизијом, а нарочито:

а) води Регистар чланова Коморе,

б) утврђује висину чланарине за чланове Коморе,

ц) утврђује износ накнаде за упис у регистар Коморе, за увјерења и потврде о евиденцијама које Комора води, као и остале накнаде прописане општим актима Коморе,

д) доноси годишњи план провјере квалитета рада друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора,

е) доноси методологију за провјеру квалитета рада друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора,

ф) прописује минимум радне документације која чини садржај методологије,

г) обавља контролу квалитета рада друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора,

х) врши увид у извјештаје, уговоре и накнаде обављених ревизија, оцјењује систем унутрашње контроле квалитета ревизорског друштва, провјерава власничке и управљачке структуре, надзире запошљавање овлашћених ревизора и провјерава друга подручја у складу са одредбама овог закона и

и) организује професионално усавршавање лиценцираних овлашћених ревизора.

Члан 81. (Остали послови Коморе)

(1) Поред послова из члана 80. овог закона, Комора обавља и сљедеће послове:

- а) прати примјену МСР,
- б) брине се о угледу чланова Коморе,
- ц) пружа стручну помоћ члановима Коморе,
- д) доноси финансијски план Коморе,
- е) доставља Одбору за јавни надзор годишњи финансијски извјештај и годишњи извјештај о раду,
- ф) утврђује и доноси Тарифу ревизорских услуга, уз сагласност Министарства,
- г) сарађује и пружа стручну помоћ Министарству и Одбору за јавни надзор у обављању послова у складу са овим законом и
- х) обавља и друге послове у складу са овим законом и статутом.

(2) На финансијски план Коморе сагласност даје Одбор за јавни надзор.

Члан 82. (Заштита података)

(1) Комора је дужна да чува као повјерљиве све податке, чињенице и околности које је прибавила у обављању послова у складу са одредбама овог закона.

(2) Одредба става (1) овог члана примјењује се и на чланове органа Коморе, запослене и бивше запослене у Комори, односно на друга лица којима су приликом рада у Комори били доступни повјерљиви подаци.

(3) Пословне тајне чувају се у складу са овим законом, осим ако посебним прописима није друкчије уређено.

Члан 83. (Финансирање Коморе)

Комора стиче средства за рад од:

- а) чланарине коју плаћају чланови Коморе,
- б) накнаде за упис у регистар Коморе,
- ц) других извора, у складу са законом и актима Коморе.

Члан 84.
(Средства Коморе)

(1) Средства Коморе воде се на рачуну Коморе.

(2) Комора на посебном подрачуну води средства намијењена за контролу квалитета рада друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора.

Члан 85.
(Статут Коморе)

(1) Статутом Коморе ближе се уређују: послови које Комора обавља у оквиру законских овлашћења; начин обављања послова Коморе; унутрашња организација и рад Коморе; састав, начин и поступак избора и надлежност органа Коморе; права и дужности друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора као чланова Коморе, као и друга питања од значаја за рад и организацију Коморе, у складу са овим законом.

Члан 86.
(Акти Коморе)

(1) Комора доноси своје акте којима се поближе уређује рад Коморе.

(2) Комора је обавезна објавити Статут и Одлуку о износу чланарине у "Службеним новинама Федерације БиХ".

(3) Општи акти и други документи које Комора доноси, у складу са Статутом, објављују се у гласилу Коморе и на интернет страници Коморе.

Члан 87.
(Тијела Коморе)

(1) Тијела Коморе су: Скупштина, Управно вијеће, предсједник Коморе и друга тијела Коморе.

(2) Надлежности, задаци и начин рада тијела Коморе одређују се овим законом и Статутом.

(3) Скупштина има предсједника и потпредсједника који се бирају из редова чланова Скупштине на период од четири године, а иста лица могу бити поново бирана највише још једанпут.

(4) Скупштина:

а) доноси Статут уз претходну сагласност Министарства и друге опште акте Коморе,

б) доноси Одлуку о износу чланарине уз претходну сагласност Министарства,

ц) утврђује правила надзорног и контролног поступка,

д) бира чланове Управног вијећа, председника Коморе и чланове других тијела одређених Статутом,

е) утврђује програм и план рада, финансијски план Коморе и усваја финансијске извјештаје, те утврђује годишњи извјештај о раду и доставља га Одбору за јавни надзор из члана 89. овог закона на разматрање у року од 15 дана од дана усвајања на Скупштини.

(5) Скупштина може одлучивати и о другим питањима одређеним Статутом.

(6) На сједницама Скупштине одлучује се већином гласова присутних чланова. Присуствовање на сједницама Скупштине и учествовање друштава за ревизију у раду Скупштине је обавезно и Предсједавајући Скупштине је дужан да, уколико не постоје услови за одржавање заказане сједнице скупштине, одмах обавијести министра.

(7) Овлашћени ревизори који су као такви уписани у регистар овлашћених ревизора који води Комора, имају по један глас при одлучивању на Скупштини Коморе.

(8) Комором управља Управно вијеће које Скупштина именује на период од четири године. Управно вијеће:

- а) предлаже програме рада и развоја Коморе те прати њихово провођење,
- б) предлаже износ чланарине,
- ц) утврђује минимални облик и садржину радне документације обављања ревизије,
- д) утврђује минималну методологију обављања провјере квалитета рада,
- е) обавља друге стручне задатке и услуге повезане са развојем ревизорске струке у складу са Статутом Коморе,
- ф) даје члановима Коморе стручна мишљења и образложења ако они то затраже,
- г) доноси правилнике и акта у складу са Статутом Коморе и
- х) обавља и друге задатке одређене Статутом Коморе.

Члан 88. (Јавност рада Коморе)

(1) Комора је дужна обавјештавати јавност о свим питањима из надлежности Коморе.

(2) Комора је дужна да обавјештава Министарство и Одбор за јавни надзор о дисциплинским поступцима који се воде против чланова Коморе пред надлежним органима Коморе.

(3) Ако се у дисциплинским поступцима установи да постоји сумња да је извршено кривично дјело, Комора је дужна да обавијести и надлежне правосудне органе.

(4) Комора је дужна да на захтјев органа из ст. (2) и (3) овог члана достави потребне податке о чињеницама о којима има сазнање.

Одјељак Б. Одбор за јавни надзор

Члан 89. (Статус)

Јавни надзор над Комором, друштвима за ревизију и лиценцираним овлашћеним ревизорима проводи Одбор за јавни надзор.

Члан 90. (Одбор за јавни надзор)

(1) Одбор за јавни надзор има предсједавајућег и четири члана.

(2) Чланове Одбора за јавни надзор именује и разрјешава Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације) на приједлог министра.

(3) Мандат чланова Одбора за јавни надзор је четири године, а иста лица могу бити поново именована највише још једанпут, с тим да се осигура да најмање два члана буду у континуитету у сљедећем мандату.

(4) За члана Одбора за јавни надзор може бити предложено лице које:

а) има стечено високо образовање из научне области економске или правне струке,

б) није запослено у Комори и није члан органа Коморе,

ц) има најмање пет година радног искуства на руководећем положају у области рачуноводства, ревизије, финансија или права или осам година радног искуства у овим областима.

(5) Чланови Одбора за јавни надзор не смију да буду професионално ангажовани у провођењу ревизије.

(6) Један члан Одбора за јавни надзор из става (2) овог члана мора бити лиценцирани овлашћени ревизор са најмање пет година радног искуства на ревизијама.

(7) Одбор доноси одлуке консензусом.

(8) Средства за финансирање активности Одбора за јавни надзор осигуравају се у буџету Федерације за сваку фискалну годину.

(9) Стручне и административне послове за потребе Одбора за јавни надзор обавља Министарство.

Члан 91. (Дјелокруг рада)

(1) Одбор за јавни надзор надзире:

- а) законитост рада и поступања Коморе,
- б) дјелотворност, економичност и сврсисходност рада Коморе,
- ц) унутрашње уређење и организацију Коморе те оспособљеност чланова за обављање послова из надлежности Коморе, и
- д) однос чланова Коморе према друштвима за ревизију и овлашћеним ревизорима и другим странкама.

(2) Одбор за јавни надзор надзире и:

- а) регистрацију друштава за ревизију,
- б) усвајање стандарда професионалне етике, интерне контроле квалитета рада друштава за ревизију и ревизије,
- ц) провођење континуиране едукације, осигурања квалитета, те система дисциплине.

(3) Одбор за јавни надзор, у оквиру надлежности утврђених овим законом, обавља надзор и над:

- а) издавањем, продужењем и одузимањем лиценци овлашћеним ревизорима,
- б) издавањем и одузимањем дозвола за рад друштвима за ревизију,
- ц) примјеном МСР,
- д) провођењем дисциплинских поступака и других мјера у циљу отклањања и санкционисања неправилности.

(4) Одбор за јавни надзор даје мишљење на превод МСР.

(5) Одбор за јавни надзор сарађује са Комором.

(6) Одбор за јавни надзор сарађује са надлежним тијелима у Републици Српској, Брчко Дистрикту, државама чланицама Европске уније и трећим земљама, посебно у случају утврђивања одређених неправилности у радњама друштава за ревизију и овлашћених ревизора.

(7) У случају потребе Одбор за јавни надзор проводи накнадне провјере друштава за ревизију те према потреби и резултатима провјере, предузима одређене мјере и акције, о чему редовно информисе Министарство.

(8) У обављању надзора из става (1) овог члана Одбор за јавни надзор може тражити од Коморе одговарајуће извјештаје и податке, односно може извршити непосредан увид у рад Коморе.

(9) Комора је дужна да извјештаје и податке из става (8) овог члана достави Одбору за јавни надзор у року од 15 дана од дана када су подаци затражени.

(10) Одбор за јавни надзор обавља и друге послове, у складу са овим законом.

Члан 92. (Начин обављања послова)

Одбор за јавни надзор обавља послове из члана 91. овог закона, тако што:

- а) даје сагласности и мишљења на општа акта Коморе у складу са овим законом, прати провођење тих аката и предлаже њихову измјену,
- б) даје мишљење на годишњи план провјере квалитета рада друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора који утврђује Комора,
- ц) даје приједлог за ванредне провјере квалитета рада друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора,
- д) разматра годишњи извјештај о раду Коморе, који је Комора дужна да достави у року од 30 дана од усвајања на Скупштини,
- е) предлаже мјере за које је овим законом овлашћен.

Члан 93. (Мјере у поступку надзора)

(1) Ако Одбор за јавни надзор оцијени да постоји основана сумња да су учињене одређене незаконитости и неправилности у раду Коморе, може да:

- а) затражи извјештаје и друге податке о уоченим неправилностима,
- б) предложи мјере ради њиховог отклањања,
- ц) предложи покретање поступка за утврђивање одговорности органа, односно запослених у Комори,
- д) предложи сазивање Скупштине Коморе,
- е) предузме и друге мјере из своје надлежности.

(2) Одбор за јавни надзор предлаже Комори смјену чланова тијела Коморе из члана 87. став (1) овог закона, ако у раду тих тијела утврди значајније неправилности у обављању послова из чл. 80. и 81. овог закона.

Члан 94.
(Заштита података)

(1) Одредбе овог закона у вези са заштитом података примјењују се на садашње и бивше чланове Одбора за јавни надзор.

(2) Одредбе овог закона не примјењују се на чланове Одбора за јавни надзор и на чланове тијела Коморе када је ријеч о размјени података и сарадњи међу надлежним тијелима других земаља везаној за послове према овом закону, ако је склопљен споразум о међусобној сарадњи.

Члан 95.
(Достављање планова и извјештаја)

(1) Програм рада и финансијски план за наредну годину Одбор за јавни надзор је обавезан доставити Влади Федерације, путем Министарства, најкасније до 31. децембра текуће године, а Извјештај о раду за протеклу годину и извршење финансијског плана, заједно са Извјештајем о раду Коморе до 31. марта текуће године за претходну годину, путем Министарства, на разматрање и прихватање.

(2) Програм рада и Извјештај о раду Одбора за јавни надзор објављују се на интернет страници Министарства.

Одјељак Ц. Контрола квалитета друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора

Члан 96.
(Предмет контроле)

(1) Систем надзора квалитета рада организује се на начин независан о овлашћеним ревизорима и друштвима за ревизију који су предмет провјере и подложен је јавном надзору.

(2) Контрола квалитета рада обавља се на објективан начин и у поступку који искључује било какав сукоб интереса између лица која обављају провјеру квалитета рада и друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора.

(3) Комора обавља контролу квалитета рада друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора ради провјере да ли се при обављању ревизије поступа у складу са МСР, одредбама овог закона и другим правилима ревизорске струке.

(4) Контрола квалитета рада подлијеже надзору који обавља Одбор за јавни надзор.

(5) У поступку контроле квалитета рада примјењују се одредбе закона којим се уређује управни поступак, ако овим законом није другачије уређено.

(6) За финансирање контроле квалитета рада користе се средства Коморе, посебно издвојена за ову намјену, осим у случају из члана 97. ст. (7) и (8) овог закона када се контрола квалитета финансира из буџета Федерације.

(7) Финансирање система осигурања надзора квалитета рада је сигурно и не смије бити ни под каквим непримјереним утицајем овлашћених ревизора и друштава за ревизију.

Члан 97. (Начин обављања контроле)

(1) Контрола квалитета рада друштва за ревизију се осигурава:

- а) праћењем, прикупљањем и провјером извјештаја и обавјештења која Комори подносе друштва за ревизију и лиценцирани овлашћени ревизори, у складу са овим законом,
- б) обављањем непосредне контроле квалитета рада друштава за ревизију,
- ц) изрицањем мјера у поступку контроле квалитета, у складу са овим законом.

(2) Обављање непосредне контроле квалитета рада друштава за ревизију обухвата:

- а) преглед система интерне контроле квалитета,
- б) провјеру независности лиценцираног овлашћеног ревизора и друштва за ревизију у односу на обвезника ревизије,
- ц) провјеру усклађености поступака ревизије са МСР,
- д) оцјене квалитета у погледу ангажованих ресурса (састав ревизорског тима и радни сати),
- е) преглед обрачунатих цијена за услуге ревизије,
- ф) непосредну провјеру квалитета рада лиценцираног овлашћеног ревизора.

(3) Прегледом система интерне контроле квалитета утврђује се да ли друштво за ревизију има успостављене одговарајуће смјернице и поступке за:

- а) преузимање одговорности повезане са квалитетом обављеног рада,
- б) поштовање етичких захтјева,
- ц) успостављање и одржавање односа са обвезницима ревизије финансијских извјештаја, као и за друге услуге,
- д) формирање ревизорских тимова,
- е) обављање ревизије у складу са МСР;

(4) Друштво за ревизију је дужно осигурати да смјернице и поступци повезани са интерним процедурама за контролу квалитета функционишу успјешно и да се поштују у пракси.

(5) Непосредна контрола квалитета рада лиценцираног овлашћеног ревизора обавља се тако што се прегледа цјелокупна радна документација о обављеној ревизији код најмање једног обвезника ревизије.

(6) Лица која обављају контролу квалитета рада дужна су осигурати потребан број одабраних ревизорских докумената, односно узорака за тестирање, како би предметна провјера била квалитетна и свеобухватна, примјењујући МСР и захтјеве везане за независност њиховог рада.

(7) Одбор за јавни надзор може предложити Комори да се изврши ванредна контрола квалитета рада друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора.

(8) Одбор за јавни надзор може предложити Комори ванредну контролу квалитета и у случају достављања примједби од стране регулаторних тијела у вези са обављеном ревизијом.

Члан 98.

(Лица која обављају контролу)

(1) Непосредну контролу квалитета рада друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора обавља Комисија за надзор. Чланови Комисије за надзор су лица запослена у Комори на неодређено вријеме са пуним радним временом, који су овлашћени ревизори са најмање пет година радног искуства на пословима ревизије.

(2) Лица која обављају контролу квалитета рада из става (1) овог члана, дужна су да заврше додатну обуку према програму који утврди Комора.

(3) Лице из става (1) овог члана не смије обављати надзор квалитета рада овлашћеног ревизора или друштва за ревизију док не истекну најмање три године од тренутка када је то лице престало бити оснивач, члан или запосленик или на неки други начин повезано с тим овлашћеним ревизором или ревизорским друштвом.

Члан 99.

(Обавезе друштва за ревизију у поступку контроле)

(1) Друштво за ревизију, код којег се обавља контрола квалитета рада, дужно је омогућити Комисији за надзор преглед ревизорских извјештаја, радне документације, као и друге документације на основу које су ревизорски извјештаји састављени.

(2) Друштво за ревизију код којег се обавља контрола квалитета рада дужно је, на захтјев Комисије за надзор, омогућити контролу квалитета рада у свом сједишту.

Члан 100.
(Извјештај о контроли)

(1) О обављеној контроли квалитета рада друштва за ревизију Комисија за надзор саставља детаљан извјештај који садржи значајне налазе и закључке о извршеној контроли и доставља га Управном вијећу Коморе, Одбору за јавни надзор и друштву за ревизију код којег је извршена контрола квалитета рада. Годишњи извјештај о контроли квалитета рада друштва за ревизију и овлашћених ревизора Комисија за надзор доставља Управном вијећу, Скупштини и Одбору за јавни надзор.

(2) Једном годишње Комора, по претходно прибављеном мишљењу Одбора за јавни надзор, објављује укупне резултате провјере квалитета рада друштва за ревизију на својој интернет страници.

Члан 101.
(Учесталост контроле)

(1) Комисија за надзор обавља контролу квалитета рада друштва за ревизију из члана 97. став (1) овог закона најмање једном у шест година, односно најмање једном у три године код друштва за ревизију која обављају ревизију субјеката од јавног интереса.

(2) Контрола квалитета из става (1) овог члана може се обављати и чешће, уколико Комора утврди, на бази процјене ризика, потребу за чешћим контролама, а нарочито у случају потребе за контролама друштва за ревизију којима су изрицане мјере у поступку контроле.

(3) Комора је дужна да о провођењу контроле квалитета рада писаним путем обавијести друштво за ревизију најкасније 15 дана прије почетка контроле.

Члан 102.
(Мјере у поступку контроле квалитета рада друштва за ревизију)

(1) Ако Комора у поступку контроле квалитета рада утврди да друштво за ревизију не поступа у складу са одредбама овог закона, МСР и другим правилима ревизорске професије, дужна је да Одбору за јавни надзор достави извјештај о обављеној контроли са приједлогом мјера.

(2) Одбор за јавни надзор може предложити Министарству сљедеће мјере:

- а) налагање отклањања утврђених неправилности;
- б) одређивање додатних мјера;
- ц) условно одузимање лиценце за обављање ревизије уз адекватно образложење;
- д) одузимање лиценце за обављање ревизије уз адекватно образложење.

(3) Министарство рјешењем изриче мјере из става (2) овог члана.

(4) Против рјешења из става (3) овог члана, не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор, у складу са законом.

(5) Рјешење о изрицању мјере из става (3) овог члана Министарство доставља Комори, наредног дана од дана када ово рјешење постане извршно.

(6) Комора је дужна да рјешење о изрицању мјере из става (3) овог члана без одлагања упише у Регистар изречених мјера који води Комора на својој интернет страници.

Члан 103. (Отклањање утврђених неправилности)

Налагање отклањања утврђених неправилности проводи се, ако:

- а) власничка структура и управљање друштвом за ревизију није у складу са одредбама овог закона,
- б) друштво за ревизију не објави извјештај о транспарентности у складу са чланом 74. овог закона,
- ц) друштво за ревизију обавља додатне услуге супротно члану 64. овог закона,
- д) друштво за ревизију не доставља обавјештења и извјештаје у смислу члана 75. овог закона,
- е) друштво за ревизију не испуњава услове за издавање дозволе за обављање ревизије,
- ф) друштво за ревизију не обавља ревизију у складу са одредбама овог закона.

Члан 104. (Садржај налога)

Налог за отклањање неправилности нарочито садржи:

- а) опис неправилности чије је отклањање утврђено рјешењем,
- б) рок у коме је друштво за ревизију дужно отклонити неправилности и доставити извјештај о отклањању неправилности,
- ц) начин отклањања неправилности,
- д) доказе о отклањању неправилности које је друштво за ревизију дужно доставити Комори.

Члан 105.
(Извјештај о отклањању неправилности)

Друштво за ревизију дужно је да у року који не може бити краћи од 15 дана, нити дужи од шест мјесеци, отклони утврђене неправилности и да Одбору за јавни надзор поднесе извјештај који садржи опис предузетих мјера, као и да приложи доказе о отклањању неправилности.

Члан 106.
(Додатне мјере)

(1) Додатна мјера налаже се, ако се утврди да:

- а) друштво за ревизију није поступило у складу са налогом за отклањање неправилности,
- б) је лиценцираном овлашћеном ревизору који у друштву за ревизију обавља послове ревизије, одузета лиценца,
- ц) је друштво за ревизију у посљедње двије године више од четири пута прекршило дужност правовременог и правилног подношења извјештаја, односно обавјештавања, или је на други начин ометало обављање контроле квалитета над његовим пословањем.

(2) Додатном мјером налаже се друштву за ревизију да проведе сљедеће мјере:

- а) побољшање система интерних контрола квалитета у обављању ревизије,
- б) побољшање поступка интерног надзора над повјерљивим подацима,
- ц) друге мјере у складу са овим законом, МСР и другим правилима ревизорске струке.

Члан 107.
(Одузимање лиценце за рад друштву за ревизију)

(1) Министарство доноси Рјешење о одузимању лиценце за рад друштву за ревизију и брисању из Регистра друштава за ревизију:

- а) ако је издата на основу неистинитих података,
- б) ако друштво за ревизију престане да испуњава услове из члана 52. овог закона,
- ц) ако се број лиценцираних овлашћених ревизора смањи испод прописаног броја, а друштво за ревизију, у року од три мјесеца од настанка промјене, не повећа број лиценцираних овлашћених ревизора до броја прописаног овим законом и о томе не обавијести Комору и Министарство;
- д) ако не отклони неправилности, односно не спроведе додатне мјере у року који одреди Одбор за јавни надзор,

- е) ако састави ревизорски извјештај који се не заснива на стварним чињеницама,
- ф) ако му је одлуком надлежног суда забрањено обављање дјелатности ревизије,
- г) ако оснивач донесе одлуку о престанку обављања дјелатности ревизије финансијских извјештаја, као и у случајевима престанка привредног друштва у складу са законом којим се уређују привредна друштва,
- х) ако се на начин прописан у члану 52. ст. (7) и (8) овог закона не обезбједи одговорности за штету коју може проузроковати изражавањем ревизорског мишљења,
- и) у другим случајевима утврђеним овим законом.

(2) Кад рјешење о одузимању лиценце постане извршно, Министарство доставља примјерак рјешења Комори.

Члан 108.

(Условно одузимање лиценце за обављање ревизије друштву за ревизију)

(1) Министарство рјешењем о условном одузимању лиценце за обављање ревизије друштву за ревизију може одредити да лиценца неће бити одузета ако друштво за ревизију, којем је изречена таква мјера, у периоду који предложи Одбор за јавни надзор, а који не може бити краћи од шест мјесеци и дужи од три године, не учини нову повреду овог закона код обављања ревизије.

(2) Министарство ће укинути рјешење о условном одузимању лиценце за обављање ревизије и одузети лиценцу ако друштво за ревизију којем је изречена мјера условног одузимања лиценце у периоду одређеном рјешењем из става (1) овог члана учини нову повреду овог закона код обављања ревизије.

Члан 109.

(Мјере у поступку контроле квалитета рада лиценцираних овлашћених ревизора)

(1) Ако Комора у поступку контроле квалитета рада утврди да лиценцирани овлашћени ревизор не поступа у складу са одредбама овог закона, МСР и другим правилима ревизорске струке, дужна је Одбору за јавни надзор доставити извјештај о обављеној контроли са приједлогом мјера.

(2) Одбор за јавни надзор може предложити Министарству подузимање сљедећих мјера:

- а) издавање налога за отклањање неправилности;
- б) изрицање јавне опомене;
- ц) условно одузимање лиценце уз адекватно образложење;
- д) одузимање лиценце уз адекватно образложење.

(3) Министарство рјешењем изриче мјере из става (2) овог члана.

(4) Против рјешења из става (3) овог члана не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор, у складу са законом.

(5) Рјешење о изрицању мјере из става (3) овог члана Министарство доставља Комори, наредног дана од дана када ово рјешење постане извршно.

(6) Комора је дужна да рјешење о изрицању мјере из става (3) овог члана, без одлагања, упише у Регистар изречених мјера.

(7) У поступку контроле квалитета рада лиценцираних овлашћених ревизора сходно се примјењују одредбе чл. 99, 100, 103-105 и 107. овог закона.

Члан 110. (Опомена)

Одбор за јавни надзор изриче лиценцираном овлашћеном ревизору опомену ако лиценцирани овлашћени ревизор не поступа у складу са правилима ревизије, а нема услова за одузимање лиценце, односно за условно одузимање лиценце.

Члан 111. (Условно одузимање лиценце овлашћеном ревизору)

(1) Министарство рјешењем о условном одузимању лиценце овлашћеном ревизору може одредити да лиценца неће бити одузета ако лице, којем је изречена таква мјера, у периоду који одреди Министарство и који не може бити краћи од шест мјесеци и дужи од двије године, не учини нову повреду овог закона код обављања ревизије.

(2) Министарство ће укинути рјешење о условном одузимању лиценце и одузети лиценцу ако лице, којем је изречена мјера условног одузимања лиценце, у одређеном периоду учини нову повреду овог закона код обављања ревизије због којег је могуће одузимање лиценце, односно изрицање опомене.

Члан 112. (Одузимање лиценце овлашћеном ревизору)

(1) Министар доноси Рјешење о одузимању лиценце овлашћеном ревизору и брисању из Регистра лиценцираних овлашћених ревизора:

а) ако је лиценца добијена навођењем неистинитих података,

б) ако је кажњен за кривична дјела против сигурности платног промета и пословања.

(2) Министарство рјешењем одузима лиценцу ако лиценцирани овлашћени ревизор при обављању ревизије:

а) поступа супротно чл. 65. и 72. овог закона,

б) поступа супротно правилима ревизије и ако због тога ревизорски извјештај који је потписао садржи недостатке, односно доводи у заблуду кориснике ревизорског извјештаја,

ц) не поштује обавезу заштите повјерљивих података,

д) не поступа у складу са одредбама овог закона и других прописа који уређују ревизију финансијских извјештаја.

(3) Министарство одузима лиценцу и:

а) на лични захтјев лиценцираног овлашћеног ревизора,

б) у случају губитка пословне способности,

ц) у случају смрти.

ПОГЛАВЉЕ VI. ЗВАЊА И ЛИЦЕНЦИРАЊЕ У РАЧУНОВОДСТВЕНОЈ И РЕВИЗОРСКОЈ ПРОФЕСИЈИ

Одјељак А. Звања и лиценцирање

Члан 113. (Звања)

(1) У рачуноводственој и ревизорској професији у Федерацији су сљедећа звања:

а) Цертификовани рачуноводствени техничар,

б) Цертификовани рачуновођа и

ц) Овлашћени ревизор.

(2) Тестирање кандидата за звања из става (1) овог члана, издавање сертификата и лиценцирање (издавање одобрења за рад) врши се на сљедећи начин:

а) Тестирање кандидата за цертифициране рачуноводствене техничаре, цертифициране рачуновође и овлашћене ревизоре врши се посредством професионалног тијела на основу јединственог програма за Федерацију, Републику Српску и Брчко Дистрикт, како је утврђено Законом о рачуноводству и ревизији Босне и Херцеговине, а који је у цијелости у складу са стандардима и смјерницама МФР;

б) Цертификате за цертификоване рачуноводствене техничаре, цертификоване рачуновође и овлашћене ревизоре издаје професионално тијело.

ц) Лиценцирање цертификованих рачуноводствених техничара и цертификованих рачуновођа врши професионално тијело;

д) Лиценцирање овлашћених ревизора врши Министарство;

е) Лиценцирање друштава за ревизију врши Министарство.

(3) Лиценце из става (2) тачка ц) издају се са роком важења од једне године.

(4) Лиценцирање се не врши код сертификованих рачуноводствених техничара и сертификованих рачуновођа који обављају рачуноводствене послове за интерне потребе предузећа и осталих правних лица, изузев код лица из члана 33. став (7) и 34. овог закона који овјеравају финансијске извјештаје и код којих је обавезно лиценцирање.

(5) Професионално тијело из члана 128. став (1) овог закона успоставља и води Регистар лиценцираних сертификованих рачуновођа. Подаци из Регистра лиценцираних сертификованих рачуновођа су јавни и ажурирају се без непотребног одлагања.

(6) Лица која посједују звања из става (1) овог члана дужна су да се континуирано професионално усавшавају у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији Босне и Херцеговине.

Члан 114. (Признавање сертификата)

(1) Сваком лицу којем су сертификат и лиценца издати у Републици Српској или Брчко Дистрикту, с тим да је тај ентитет или дистрикт усвојио закон или регулативу којом се обезбјеђује идентично признавање сертификата и лиценце издатих у Федерацији, стечено звање у професији се признаје у Федерацији и од њега се неће захтијевати нострификација.

(2) Лица која су лиценце добила у Републици Српској и Брчко Дистрикту БиХ, у складу са прописима, одговарајуће лиценце у Федерацији могу добити у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији Босне и Херцеговине.

Члан 115. (Нострификација)

(1) Лица која посједују сертификат издат од професионалних субјеката изван Босне и Херцеговине, након што доставе доказе да испуњавају МФР-ове услове едукације у земљи у којој су стекла квалификацију, као и услове у погледу стручне спреме, радног искуства и познавања прописа и пореског система у Федерацији и Босни и Херцеговини, могу поднијети захтјев за нострификацију стечених звања и квалификација.

(2) Нострификацију стечених звања и квалификацију за лица из става (1) овог члана врши професионално тијело утврђено овим законом, на начин и уз услове које пропише Комисија.

Члан 116.
(Забрана употребе звања)

Забрањена је употреба звања из члана 113. овог закона од лица која нису сертификована и лиценцирана, као и нуђење или обављање рачуноводствених или ревизорских услуга трећим лицима од лица која нису лиценцирана у складу са овим законом и регистрована за пружање рачуноводствених и ревизорских услуга, односно која не испуњавају друге услове за пружање књиговодствених, рачуноводствених и ревизорских услуга прописаних овим законом.

Одјељак Б. Професионално тијело

Члан 117.
(Професионално тијело)

(1) Професионално тијело дефинисано овим законом, у сарадњи са Комисијом, проводи јединствен програм за стицање квалификација и звања у рачуноводственој и ревизорској професији у Федерацији.

(2) Професионално тијело дужно је донијети прописе којима се уређује начин провођења Програма и накнаде за стицање звања у рачуноводственој и ревизорској професији, квалификовање и професионални развој рачуновођа и овлашћених ревизора, континуирана едукација, контрола квалитета рада његових чланова, те издавање сертификата за сва звања у професији, као и лиценци за звања у области рачуноводства.

(3) Професионално тијело је одговорно за утврђивање и реализацију континуираног професионалног усавршавања својих чланова у складу са Међународним образовним стандардима, те вођење евиденције на основу које се доказује да су задовољени услови и критеријуми континуиране едукације које је утврдила Комисија.

(4) Професионално тијело које је регистровано у Федерацији дужно је сарађивати са Комисијом у вези са свим питањима утврђеним овим законом.

(5) Надлежност професионалног тијела огледа се у сљедећем:

а) проводи Програм за стицање квалификација,

б) реализује континуирано усавршавање,

ц) води евиденцију и издаје увјерења о присутности минималном броју сати континуираног усавршавања у рачуноводственој професији неопходном за обнављање/продужење лиценце носиоцима професионалних звања дефинисаних овим законом,

д) уређује квалификовање и професионални развој за рачуноводствену професију те провјерава квалификације њихових чланова,

е) даје стручна мишљења својим члановима и по захтјеву трећим лицима у вези с практичном примјеном MPC и

ф) на континуираном основу обезбјеђује превод прописа из члана 2. став (1) тачка п) овог закона.

(6) Прописи из члана 2. став (1) тачка п) овог закона су доступни јавности, без накнаде, на званичној интернет страници професионалног тијела.

(7) Професионално тијело најмање једном годишње, а најкасније до краја марта текуће године за претходну годину, подноси Влади Федерације, путем Министарства, извјештај о раду и стању у области рачуноводства.

(8) Извјештај из става (7) овог члана обавезно садржи: извршавање послова и датих овлашћења повјерених овом професионалном тијелу, број и структуру издатих сертификата, информацију о проведеним едукацијама, информацију о контроли квалитета рада чланова професионалног удружења, финансијске извјештаје професионалног удружења и друге информације о стању у области рачуноводствене професије.

ПОГЛАВЉЕ VII. ПРАЋЕЊЕ, ОТКРИВАЊЕ И ПРИЈАВЉИВАЊЕ КРИВИЧНИХ ДЈЕЛА У ВЕЗИ СА ПРАЊЕМ НОВЦА И ФИНАНСИРАЊЕМ ТЕРОРИСТИЧКИХ АКТИВНОСТИ

Члан 118.

(Кривична дјела у вези са прањем новца и финансирањем терористичких активности)

(1) Лица која врше послове рачуноводства, ревизије и надзора у вези са одредбама овог закона обавезна су да стално прате и откривају појаве и радње које имају обилежја кривичних дјела у вези са прањем новца и финансирањем терористичких активности.

(2) У случају утврђивања чињеница и радњи које указују на кривична дјела из става (1) овог члана, обавезно се, писмено, без одгађања, обавјештава орган надлежан за област спречавања прања новца и финансирања терористичких активности.

(3) Субјекти укључени у послове прописане овим законом дужни су да пружају сталну подршку и сарадњу свим органима кривичног гоњења у вези са њиховим захтјевима приликом откривања, пријављивања и процесуирања дјела која имају обилежја прања новца и финансирања терористичких активности.

ПОГЛАВЉЕ VIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 119. (Правна лица)

(1) Новчаном казном у износу од 5.000,00 КМ до 50.000,00 КМ казниће се за прекршај правно лице:

- а) ако не изврши разврставање у складу са чланом 5. овог закона,
- б) ако општим актом не уреди организацију рачуноводства у складу са чл. 7., 8. и 9. овог закона,
- ц) ако не саставља, контролише, исправља и књижи књиговодствене исправе у складу са чл. 12, 13, 14. и 15. овог закона,
- д) ако не отвори и не води пословне књиге у складу са чл. 19. и 20. овог закона,
- е) ако не попише имовину и обавезе у складу са одредбама из чл. 21. и 22. овог закона,
- ф) ако не изврши усаглашавање потраживања и обавеза и не одговори на конфирмацију у року прописаним чланом 23. овог закона,
- г) ако не саставља и не приказује финансијске извјештаје у складу са чл. 24-26. овог закона,
- х) ако не закључи пословне књиге у складу са чланом 27. овог закона;
- и) ако општим актом не одреди лице коме се повјерава вођење пословних књига у складу са чланом 29. овог закона,
- ј) ако не изврши упис у Регистар правних лица за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга у складу са чланом 31. овог закона,
- к) ако не саставља и не презентује финансијске извјештаје и консолидоване финансијске извјештаје у складу са чл. 32-34. и 36-37. овог закона,
- л) ако не састави годишњи извјештај о пословању у складу са чланом 38. овог закона,
- љ) ако не састави консолидовани годишњи извјештај о пословању у складу са одредбом члана 39. овог закона,
- м) ако не преда ФИА-и финансијске извјештаје, годишњи извјештај о пословању, ревизорски извјештај и осталу документацију из члана 40. овог закона,
- н) ако не чува књиговодствене исправе, пословне књиге, финансијске извјештаје, годишњи извјештај о пословању и ревизорске извјештаје у роковима и на начин прописан чл. 44. и 45. овог закона,

њ) ако лицу овлашћеном за обављање надзора не омогући надзор или не отклони недостатке утврђене у току надзора, а у складу са чл. 48-50. овог закона,

о) ако не изврши ревизију у складу са чланом 51. овог закона,

п) код којег се обавља ревизија, ако не изабере друштво за ревизију на начин и у року из члана 57. овог закона,

р) код којег се обавља ревизија ако не поступи у складу са одредбама члана 59. овог закона,

с) односно субјект од јавног интереса ако није основао Одбор за ревизију у складу са чланом 76. овог закона.

(2) За радње из става (1) овог члана новчаном казном од 1.000,00 КМ до 3.000,00 КМ казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу.

(3) За радње из става (1) овог члана новчаном казном од 1.500,00 КМ до 5000,00 КМ казниће се за прекршај предузетник регистрован за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга.

Члан 120. (Друштва за ревизију)

(1) Новчаном казном у износу од 10.000,00 КМ до 50.000,00 КМ казниће се за прекршај друштво за ревизију ако:

а) на подручју Федерације пружа услуге ревизије без претходно испуњених или супротно условима прописаним чл. 52, 53 и 54. овог закона,

б) не закључи уговор о ревизији на начин прописан чланом 58. овог закона и ако уговорене послове ревизије уступа супротно члану 58. став (4) овог закона,

ц) радну документацију не чува у складу са чланом 60. овог закона,

д) поступа супротно члану 61. овог закона,

е) ревизорски извјештај не саставља у складу са чланом 62. овог закона,

ф) врши ревизију код правног лица из члана 66. овог закона,

г) не пружа услуге ревизије на начин прописан чланом 71. овог закона,

х) у одређеном року не поступи у складу са чланом 105. овог закона.

(2) За радње из става (1) овог члана новчаном казном у износу од 2.000,00 КМ до 10.000,00 КМ казниће се и одговорно лице у друштву за ревизију.

(3) Новчаном казном у износу од 3.000,00 КМ до 5.000,00 КМ казниће се за прекршај друштво за ревизију ако:

а) у прописаном року не достави копије уговора о ревизији у складу са чланом 57. став (4) овог закона,

б) не поступи у складу са чланом 73. овог закона,

ц) у року прописаном у члану 74. овог закона не објави Извјештај о транспарентности,

д) Комори не достави извјештај из члана 75. овог закона у року из става (1) тог члана,

е) у року прописаном чланом 78. овог закона не пријави промјене у подацима који се воде у Регистру друштава за ревизију,

ф) уколико више од два пута узастопно не присуствује Скупштини Коморе у складу са чланом 87. став (6) овог закона,

г) не поступи у складу са чланом 99. овог закона.

(4) За радње из става (3) овог члана новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 2.000,00 КМ казниће се и одговорно лице у друштву за ревизију.

Члан 121.

(Комора и Професионално тијело)

(1) Новчаном казном у износу од 3.000,00 КМ до 5.000,00 КМ казниће се за прекршај Комора ако:

а) не обавља послове прописане одредбама члана 80. и 81. овог закона,

б) не достави годишњи финансијски извјештај и годишњи извјештај о раду у складу са чланом 81. став (1) тачка ф),

ц) не чува пословну тајну у складу са одредбама 82. овог закона,

д) не објави акте у складу са чланом 86. овог закона,

е) не достави годишњи извјештај о раду у року из члана 92. став (1) тачка д) овог закона,

ф) не спроведе контролу квалитета рада над друштвом за ревизију у складу са одредбама члана 96. овог закона,

г) у случају откривених неправилности у поступку контроле квалитета рада не поступи у складу са одредбама члана 102. овог закона, односно члана 109. овог закона.

(2) За радње из става (1) овог члана новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 2.000,00 КМ казниће се и предсједник Коморе (одговорно лице).

(3) Новчаном казном у износу од 3.000,00 КМ до 5.000,00 КМ казниће се за прекршај професионално тијело за неподношење извјештаја из члана 117. ст. (7) и (8) овог закона.

Члан 122.
(Лиценцирани овлашћени ревизор)

Новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 3.000,00 КМ казниће се за прекршај лиценцирани овлашћени ревизор ако:

- а) крши обавезу заштите података у смислу члана 61. став (1) овог члана,
- б) састави и потпише ревизорски извјештај који није састављен на начин прописан одредбама члана 62. овог закона, односно ако пропусти или неправилно оцијени поједине значајније позиције у финансијским извјештајима који су били предмет ревизије, или ако не примјењује правила ревизије, што има за посљедицу погрешно мишљење о финансијским извјештајима, односно погрешно образложење мишљења,
- ц) не обавијести друштво за ревизију у складу са одредбама члана 67. овог закона о наступању околности из члана 65. овог закона.

Члан 123.
(Физичка лица)

(1) Новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 3.000,00 КМ казниће се за прекршај лица из члана 69. овог закона, ако поступе супротно одредби тог члана.

(2) Новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 3.000,00 КМ казниће се за прекршај физичко лице које користи звања у професији прописана овим законом или нуди и обавља књиговодствене, рачуноводствене и ревизорске услуге трећим лицима, а није регистровано за пружање тих услуга, нити сертификовано и лиценцирано у складу са одредбама овог закона, односно које не испуњава друге услове за пружање књиговодствених, рачуноводствених и ревизорских услуга прописане овим законом.

ПОГЛАВЉЕ IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 124.
(Разврставање)

(1) Обавеза разврставања правних лица у категорију микро правних лица, у складу са критеријумима из члана 5. став (3) овог закона примјењује се у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

(2) До дана примјене одредбе из члана 5. став (3) овог закона правна лица која испуњавају критеријуме за разврставање у категорију микро правних лица сматрају се малим правним лицима.

Члан 125.
(Друштва за ревизију)

Друштва за ревизију у року од шест мјесеци од ступања на снагу овог закона дужна су усагласити пословање и испунити услове из члана 2.став (1) тачка п) и члана 52. овог закона.

Члан 126.
(Правна лица и предузетници регистровани за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга)

(1) Правна лица која су регистрована за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга дужна су да се упишу у Регистар правних лица за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга који води Министарство, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Предузетници регистровани за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга дужни су да Министарству доставе копије рјешења надлежног органа јединице локалне самоуправе ради уписа у Регистар предузетника за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга који води Министарство, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 127.
(Комора)

Комора је дужна да усклади постојеће акте и донесе нове акте у складу са одредбама овог закона у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 128.
(Професионална тијела)

(1) Савез рачуновођа, ревизора и финансијских радника Федерације Босне и Херцеговине - Савез рачуновођа, ревизора и финансијских дјелатника Федерације Босне и Херцеговине, регистрован код Федералног министарства правде под регистарским бројем 669 од 14. маја 2003. године сматра се професионалним тијелом у смислу овог закона, под условом да испуњава критеријуме утврђене овим законом и Законом о ревизији и рачуноводству Босне и Херцеговине.

(2) Ревизорска комора Федерације Босне и Херцеговине регистрована код Федералног министарства правде под регистарским бројем 1216 од 05.01.2011. године сматра се професионалним тијелом у смислу овог закона, под условом да испуњава критеријуме утврђене овим законом.

Члан 129.
(Доношење подзаконских аката)

У року од шест мјесеци од ступања на снагу овог закона министар ће донијети:

- а) Упутство којим се дају смјернице за примјену МСФИ за МСП (члан 3. став (5) овог закона);
- б) Правилнике којима се прописује Контни оквир и садржај рачуна у контном оквиру за сва правна лица (члан 17. став (2) овог закона);
- ц) Правилник о вођењу Регистра правних лица и предузетника за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга (члан 31. став (4) овог закона),
- д) Правилник о садржају и форми финансијских извјештаја (члан 35. став (1) овог закона),
- е) Правилник о условима и правилима консолидације годишњих финансијских извјештаја (члан 37. став (9) овог закона),
- ф) Правилник о условима и начину издавања, обнављања и одузимања лиценци овлашћеним ревизорима и друштвима за ревизију (члан 53. став (6) и члан 56. став (7) овог закона).

Члан 130.
(Примјена раније донесених подзаконских аката)

До доношења подзаконских аката на основу овлашћења из овог закона, примјењиваће се подзаконски акти донесени на основу закона који престају да важе ступањем на снагу овог закона.

Члан 131.
(Престанак важења)

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о рачуноводству и ревизији у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број: 83/09).

Члан 132.
(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ", а примјењиваће се од 01.01.2017. године.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

ЗАКОНА О РАЧУНОВОДСТВУ И РЕВИЗИЈИ У ФЕДЕРАЦИЈИ БИХ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о рачуноводству и ревизији је у члану III. 1. тачка ц. који је измијењен амандманима VIII, LXXXIX и CVI и члану IV A 20. (1) д) Устава Федерације Босне и Херцеговине, према којима је у искључивој надлежности Федерације Босне и Херцеговине доношење прописа о финансијама, а Парламент Федерације БиХ уз остала овлашћења предвиђена Уставом, одговоран је за доношење закона о вршењу дужности у федералној власти.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Актуелни Закон о рачуноводству и ревизији у Федерацији БиХ („Службене новине Федерације БиХ”, број: 83/09) из 2009. године са почетком примјене од 01.01.2010. године, који уређује материју корпоративног рачуноводства био је у извјесној мјери усклађен са Четвртом (78/660/ЕЕС) и Седмом (83/349/ЕЕС) директивом Европске уније (у даљем тексту: ЕУ), што је указало на потребу даље хармонизације домаћег законодавства у овој области са законодавством ЕУ.

Четврта директива ЕУ (78/660/ЕЕС) и Седма директива ЕУ (83/349/ЕЕС), представљају основу финансијског извјештавања појединачних и консолидованих финансијских извјештаја привредних друштава у оквиру ЕУ. Директиве ЕУ прописују правила и принципе у вези с изразом, презентацијом и објелодањивањем годишњих и консолидованих финансијских извјештаја од стране ових друштава и обавезу законске ревизије.

Овим прописом настављене су активности с циљем испуњења обавеза преузетих из Споразума о стабилизацији и придруживању између европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Босне и Херцеговине, са друге стране и даље усаглашавања са законодавством ЕУ. Предложено законско рјешење треба да отклони неусклађеност постојећег прописа у области рачуноводства и ревизије са одговарајућом регулативом Европске уније.

Нова законска рјешења треба да омогуће перманентно унапређење система корпоративног финансијског извјештавања у Федерацији БиХ, што ће имати позитиван утицај на све привредне субјекте, државне органе и институције, као и на стране и домаће инвеститоре.

Нови Закон треба да допринесе бољој процјени будућих перформанси предузећа, омогућавајући инвеститорима да доносе добре инвестиционе одлуке, као и да смањи ризик од финансијских криза и њиховог негативног утицаја на економију.

Разлози за доношење овог закона садржани су и у потреби унапређивања ревизије и рачуноводства, као један од циљева Економске политике Федерације БиХ.

Унапређење квалитета финансијског извјештавања биће постигнуто прилагођавањем рачуноводствених правила економској снази и величини правних лица.

Уведена је и дефиниција субјеката од јавног интереса те су, у складу с тим, јасно дефинисане и одговорности таквих субјеката.

Примјеном нових критеријума за разврставање правних лица, рачуноводствена правила која примјењују правна лица приликом састављања финансијских извјештаја биће утврђена на сљедећи начин:

а) Велика правна лица и јавна предузећа – и даље обавезно примјењују пуне Међународне стандарде финансијског извјештавања (МРС/МСФИ, који су у примјени у Федерацији БиХ од 2010. године);

б) Мала и средња правна лица – могу да примјењују скраћену, односно поједностављену верзију МСФИ – Међународни стандард финансијског извјештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП).

Најважнија предност примјене МСФИ за МСП јесте чињеница да се ради о стандардима који су препознатљиви на широком простору, а засновани су на истом оквиру на коме су засновани пуни МРС/МСФИ, а који су до сада коришћени у Федерацији БиХ од стране средњих правних лица, што ће умногоме олакшати финансијско извјештавање и едукацију лица потребну за њихову примјену. Остале предности обухватају сљедеће:

- примјена МСФИ за МСП представља значајну подршку изради консолидованих финансијских извјештаја и олакшава приступ иностраним изворима капитала;
- примјена препознатљивих правила извјештавања, која може да допринесе привлачењу страних инвестиција у мала и средња предузећа;
- добијене информације су хармонизоване, па је олакшан процес доношења одлука о улагањима, и може довести до смањења трошкова капитала.

Дефинисање посебне категорије правних лица у закону, микро правна лица, као и увођење ове категорије правних лица неопходно је с обзиром да се у земљама ЕУ велика пажња посвећује микро ентитетима. У прилог томе говори и Директива 2013/34/ЕУ од 26.6.2013. године, којом су прописани критеријуми за разврставање микро ентитета, с циљем да се њихово финансијско извјештавање сведе на минимум, тј. да та група буде практично изузета од обавезе састављања пуног сета финансијских извјештаја. С тим у вези, у овом Закону прописани су одговарајући критеријуми за њихово разврставање и у великој мјери су поједностављена правила за вођење пословних књига и састављање финансијских извјештаја (састављају само Биланс стања, Биланс успеха и Биљешке уз финансијске извјештаје). Потпуно усклађивање са

висином критеријума предвиђених директивом није могуће због мале економске снаге домаћих предузећа.

Поред тога, уведена је и класификација група, што представља новину у овој области.

Значајна новина је и увођење начела финансијског извјештавања у складу са Директивом ЕУ.

Законом се укида обавеза сачињавања и презентовања периодичних (полугодишњих) финансијских извјештаја у циљу смањења обавеза, као и трошкова привредним друштвима који се односе на њихову предају. Законом се прописује обавеза ФИА-е да Федералном министарству финансија осигура стални увид у Регистар финансијских извјештаја (појединачне финансијске извјештаје), али и могућност креирања и увида у збирне извјештаје сачињене на основу података из финансијских извјештаја према одговарајућим критеријумима. Такође, подаци из финансијских извјештаја свих обвезника ће бити јавно доступни. Међународни стандарди из области рачуноводства и ревизије ће бити доступни, без накнаде, на домаћем језику.

Новина је и успостава Регистра правних лица и предузетника за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга.

Предложеним законом прописана је обавеза професионалног тијела, дефинисаног овим законом, да Влади Федерације БиХ подноси извјештај о раду и стању у области рачуноводства и ревизије. Професионално тијело је дужно је да донесе и спроводи прописе којима се уређују услови, начин и накнаде за стицање звања у рачуноводственој и ревизорској професији, квалификовање и професионални развој рачуновођа и овлашћених ревизора, континуирана едукација, контрола квалитета рада његових чланова, те издавање сертификата за сва звања у професији, као и лиценци за звања у области рачуноводства. С обзиром на то да су професионалном тијелу пренесена јавна овлашћења за обављање претходно наведених послова, неопходно је да професионално тијело достави Влади Федерације БиХ годишњи извјештај о раду и пословању.

Усклађивање са захтјевима нове директиве 2014/56/ЕУ Европског парламента и Савјета од 16. априла 2014. године о измјени Директиве 2006/43/ЕЗ о законским ревизијама годишњих финансијских извјештаја и консолидованих финансијских извјештаја, која је комплексна и детаљно разрађује сва питања значајна за обављање ревизије, је неопходно тако да и имплементација рјешења садржаних у овој директиви нужно захтјева израду новог Закона о рачуноводству и ревизији са детаљније разрађеним одредбама из области ревизије.

Обавеза примјене међународних стандарда ревизије и извјештавање у складу са стандардима, као и питања у вези са контролом квалитета обављених ревизија и изрицањем мјера, такође су предмет регулисања овог закона.

Детаљније је уређено питање закључивања уговора о ревизији, обавезни елементи уговора, као и рок за закључивање. Уговор о ревизији између правног лица и друштва за ревизију треба да буде закључен најкасније до 30. септембра године за коју се припремају финансијски извјештаји који су предмет ревизије, уз уважавање изузетака. Законом се уводи обавезан број запослених у привредним друштвима за ревизију у складу са величином и значајем њихових клијената. Повећањем броја запослених лиценцираних овлашћених ревизора у складу са бројем клијената повећао би се квалитет самог процеса ревизије. Такође су поштрени и услови за добијање лиценце овлашћеног ревизора.

Закон садржи и посебне одредбе које се односе на обавезну ревизију друштава од јавног интереса. Друштва за ревизију која врше ревизију субјеката од јавног интереса имају додатне одговорности у вези са објелодањивањем извјештаја о транспарентности. Најзначајнија новина у вези с тим односи се на обавезу друштва за ревизију да на својој интернет страници или на интернет страници Ревизорске коморе ФБиХ (у даљем тексту: Комора), у року од четири мјесеца по завршетку сваке пословне године, објави годишњи извјештај о транспарентности у којем ће се налазити подаци о друштву за ревизију, опис интерног система контроле квалитета у оквиру тог друштва, списак клијената који су субјекти од јавног интереса и др. Директива ЕУ је донијела и многобројне новине у уређењу ревизије које ће имати дугорочан утицај на професију, а првенствено у области система надзора над професијом у цјелини. У складу са Директивом, систем надзора треба да има коначну одговорност за надзор над: одобравањем и регистрацијом ревизора и друштава за ревизију, усвајањем стандарда професионалне етике и интерних стандарда контроле квалитета и ревизије, као и континуираном едукацијом, контролом квалитета и предузимањем истражних и дисциплинских мјера.

Примјена актуелног Закона о рачуноводству и ревизији у Федерацији БиХ показала је постојање значајних недостатака у регулисању и спровођењу контроле квалитета рада ревизора и квалитета обављених ревизија. С тим у вези, значајну новину у овом пропису представља контрола квалитета рада ревизора која ће се вршити од стране Коморе ревизора, односно од лиценцираних овлашћених ревизора запослених у Комори. Сагласно овом законском решењу, систем контроле квалитета биће успостављен на ефективнији и ефикаснији начин, тако што ће послови контроле квалитета бити повјерени лицима која имају знање и искуство потребно за ревизију финансијских извјештаја, уз поштовање начела независности које подразумијева да лица која врше контролу квалитета не могу бити запослена у друштвима за ревизију нити могу бити чланови органа управљања тих друштава.

Посебне одредбе у овом пропису, у циљу заштите јавног интереса, односе се на јасније дефинисање функција Одбора за јавни надзор над обављањем ревизије (Одбор за јавни надзор), који ће, заједно са Министарством, учествовати у активностима везаним за надзор над радом Коморе, друштва за ревизију и ревизора.

- Циљеви који се постижу доношењем овог прописа

Крајњи циљ предложених реформи треба да буде подизање нивоа квалитета финансијског извјештавања и ревизије у Федерацији БиХ и усклађивање са најбољом међународном праксом у овој области, кроз унапређење система обављања ревизије, што је један од предуслова за привлачење потенцијалних домаћих и страних инвеститора.

Имплементација одредби нове Директиве ЕУ, а прије свега успостављање ефикасног система контроле квалитета рада у ревизији, као и система надзора над ревизијом, треба да допринесу побољшању квалитета ревизорских извјештаја на трајном основу. То ће за посљедицу имати побољшање квалитета финансијских извјештаја, што ће позитивно утицати на све привредне субјекте, али и на државне органе и институције, као и на стране и домаће инвеститоре.

III. УСКЛАЂЕНОСТ ЗАКОНА СА ЕВРОПСКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ

Право Европске уније садржи изворе који су релевантни за предмет регулисања достављеног нацрта.

Материју прописа, у дијелу примарних извора права ЕУ, уређује Пречишћени текст Уговора о функционисању Европске уније, Наслов ИВ., Слободно кретање лица, услуга и капитала, Глава 2, Право пословног настањивања, члан 50; Наслов ВИИ Заједничка правила о конкуренцији, опорезивању и усклађивању законодавства, Глава 3. Усклађивање законодавства, члан 114. (eng. Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union, Title IV Free movement of persons, services and capital, Chapter 2 Right of Establishment, Article 50; Title VII Common Rules on competition, taxation and approximation of laws, Chapter 3 Approximation of laws, Article 114).

У дијелу секундарних извора права ЕУ, предлагач је консултовао сљедеће изворе:

- Регулатива 537/2014/ЕУ Европског парламента и Савјета од 16. априла 2014. године о посебним захтјевима у вези законске ревизије субјеката од јавног интереса и стављању изван снаге Одлуке Комисије 2005/909/ЕЦ (eng. Regulation EU No 537/2014 of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on specific requirements regarding statutory audit of public-interest entities and repealing Commission Decision 2005/909/EC).

Одредбе чл. 4. и 5. регулативе које регулирају пружање неревизорских услуга предлагач је дјелимично транспоновао чланом 64. овог закона.

Из наведене регулативе предлагач је транспоновао одредбе члана 13, које се односе на Извјештај о транспарентности. Наиме, наведеним чланом Регулативе, предвиђено је да су овлашћени ревизори или друштва за ревизију који обављају законску ревизију субјеката од јавног интереса обавезни објавити

годишњи извјештај о транспарентности најкасније четири мјесеца од краја сваке финансијске године на својој интернет страници, те су тај извјештај обавезни држати на интернет страници пет година од дана објављивања. Наведене одредбе обрађивач је транспоновео чланом 74. овог закона.

- Директива 2014/56/ЕЦ Европског парламента и Савјета од 16. априла 2014. године о измјени директиве 2006/43/ЕЦ о законским ревизијама годишњих финансијских извјештаја и консолидованих финансијских извјештаја (eng. Directive 2014/56/EU of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 amending Directive 2006/43/EC on statutory audits of annual accounts and consolidated accounts).

Одредбама из члана 2. став (1) Директиве, дефинисана је ревизија, те су дате и дефиниције субјеката од јавног интереса, овлашћених ревизора, главног ревизора групе, друштва за ревизију и прописа из рачуноводствене и ревизорске професије, што је обрађивач транспоновео чланом 2. став (1) овог закона.

Одредбе из члана 3. Директиве које се односе на одобравање овлашћених ревизора и друштва за ревизију предлагач је транспоновео у чл. 52. и 53. овог закона, а одредбе из члана 5. Директиве које се односе на повлачење одобрења предлагач је транспоновео у члану 107. овог закона.

Одредбе чл. 7. и 8. Директиве које се односе на провјеру теоријског знања и стручни испит за овлашћене ревизоре, као и одредбе чл. 10., 13. и 21. Директиве које се односе на практично оспособљавање, компетентност и континуирано едуцирање, предлагач је транспоновео у чл. 55., односно члану 56. овог прописа.

Одредбе чл. 15., 16., 17. и 18. Директиве које се односе на Регистар овлашћених ревизора и друштва за ревизију и ажурирање информација о регистрацији предлагач је транспоновео у чл. 78. и 79. овог закона.

Одредбе чл. 22., 22а., 22б. и 24. Директиве које се односе на независност и објективност ревизора, те запошљавање бивших ревизора од стране субјеката који су предмет ревизије транспоноване су у чл. 65-69. и 72. овог прописа.

Одредбе члана 23. Директиве које обрађују повјерљивост и службену тајну транспоноване су у члану 61. овог прописа, а одредбе чл. 25. и 26. Директиве које се односе на ревизорске накнаде и примјену стандарда ревизије предлагач је транспоновео у члану 51. и 64. овог закона.

Одредбе члана 28. Директиве које се односе на ревизорски извјештај предлагач је транспоновео у члану 62. овог закона.

У чл. 29., 30., 30а. и 30ц. Директиве обрађени су систем осигурања квалитета рада и систем истражних радњи и санкција што је транспоновано у чл. 96-98., 101. и 102. овог закона.

Одредбе из области јавног надзора из члана 32. Директиве транспоноване су у чл. 89-91. и 93. овог прописа.

Одредбе чл. 37. и 38. Директиве које обрађују постављање и разрјешавање овлашћених ревизора или друштава за ревизију транспоноване су у чл. 57. и 58. овог закона.

Одбор за ревизију и његов дјелокруг рада прописани су у члану 39. Директиве што је транспоновано у чл. 76. и 77. овог закона.

- Директива 2013/34/EУ Европског парламента и Савјета од 26. јуна 2013. године о годишњим финансијским извјештајима, консолидованим финансијским извјештајима и повезаним извјештајима за одређене врсте предузећа, о измјени Директиве 2006/43/ ЕЦ Европског парламента и Савјета и о стављању ван снаге директиве Савјета 78/660/ЕЕС и 83/349/ЕЕС (eng. Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings, amending Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC).

У члану 2. Директиве дате су дефиниције појединих појмова за потребе директиве, између осталог и дефиниције субјеката од јавног интереса, матичног друштва, зависног друштва и групе предузећа, што је транспоновано одредбама члана 2. овог закона.

Одредбе члана 3. Директиве утврђују категорије правних лица разврстаних према просјечном броју запослених, укупном годишњем приходу и просјечној вриједности пословне имовине, а предлагач је ове одредбе преузео чланом 5. овог закона, укључујући и нову категорију правних лица-микро правна лица. Наведени члан Директиве обрађује и разврставање група правних лица, што је транспоновано у члану 6. овог закона.

У члану 4. Директиве дате су опште одредбе везане за финансијске извјештаје што је преузето у члану 33. овог прописа.

У члану 6. Директиве прописана су општа начела финансијског извјештавања, која су транспонована у члану 24. овог закона.

Чл. 5. и 30. Директиве које се односе на јавну објаву транспоноване су у члану 42. овог закона.

Одредбе из члана 14. Директиве које се односе на поједностављења за мала и средња предузећа транспоноване су у члану 33. став (2) овог закона.

Одредбе из чл. 16. и 17. Директиве које се односе на садржај билјешки уз финансијске извјештаје и додатна објављивања за средња и велика правна лица преузете су у члану 33. ст. (3) и (4) овог закона.

Чл. 19. и 20. Директиве прописују садржај годишњег извјештаја о пословању правних лица и примјену правила корпоративног управљања, а предлагач их је транспоновано у чл. 38. и 39. овог закона.

Одредбе везане за обавезу израде консолидованих годишњих финансијских извјештаја и изузећа од консолидације садржане су у чл. 22., 23., 24. и 29. Директиве, а исте је предлагач транспоновео у чл. 36. и 37. овог закона.

У члану 33. Директиве прописана је обавеза и одговорност састављања и објављивања финансијских извјештаја, што је транспоновано у члану 40. овог закона.

Одредба везана за обавезу и обвезнике ревизије финансијских извјештаја из члана 34. Директиве транспонована је у члану 58. овог закона.

Директива такође у члану 35. обрађује и садржај ревизорског мишљења што је транспоновано у члану 62. овог закона.

Напомињемо да ће доношење овог закона допринијети испуњавању одредби из члана 70. ССП, који се односи на обавезу усклађивања домаћег законодавства са законодавством Европске уније.

IV. ОПИС КОНСУЛТАЦИЈА ВОЂЕНИХ У ПРОЦЕСУ ИЗРАДЕ ПРОПИСА

У току израде овог прописа проведене су бројне консултације са правним лицима која су заинтересоване за ову проблематику.

У ту сврху радни текст закона је у децембру 2015. године достављен на консултације Свјетској банци, а у априлу мјесецу 2016. године Савезу рачуновођа, ревизора и финансијских радника Федерације БиХ, Ревизорској комори Федерације БиХ и Одбору за јавни надзор. Одржан је и Округли сто у Федералном министарству финансија 05.04.2016. године на ком су учешће узели представници наведених тијела и који су потом доставили значајне сугестије и тиме се активно укључили и дали допринос у изради овог закона.

Представници Свјетске банке дали су сугестије везано за јасније дефинисање субјеката од јавног интереса и јасније раздвајање надлежности Ревизорске коморе ФБиХ и Одбора за јавни надзор, што је прихваћено и уграђено у текст овог закона.

Савез рачуновођа, ревизора и финансијских радника Федерације БиХ је дао примједбе и сугестије везане за дио закона који обрађује област рачуноводства и исте су највећим дијелом прихваћене и уврштене у текст овог закона.

Ревизорска комора ФБиХ и Одбор за јавни надзор дали су сугестије везане за дио закона који обрађује област ревизије, а које су у највећој мјери прихваћене и уграђене у текст овог прописа.

V. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ОДРЕДБИ

У члану 1. прописано је да овај закон уређује област рачуноводства и ревизије, организацију и функционисање система књиговодства и рачуноводства, припрему и презентовање финансијских извјештаја, ревизију финансијских извјештаја, организацију и рад Ревизорске коморе Федерације Босне и Херцеговине, успоставу надзора над квалитетом рада друштава за ревизију и овлашћених ревизора, јавни надзор, праћење, откривање и пријављивање кривичних дјела у вези са праћем новца и финансирањем терористичких активности, стицање звања, квалификовање и лиценцирање у рачуноводственој и ревизорској професији.

Члан 2. садржи дефиниције основних појмова који се користе у закону.

Чланом 3. дефинисано је на кога се односе одредбе овог закона.

Чланом 4. прописана је обавеза правних лица да воде пословне књиге, врше признавање и вредновање имовине и обавеза, прихода и расхода, те да састављање, приказивање, достављање и објављивање информација у финансијским извјештајима врше у складу са овим законом, МРС и МСФИ.

Чланом 5. прописују се критеријуми за разврставање правних лица према њиховој величини на: микро, мала, средња и велика, а у зависности од висине пословног прихода, просјечне вриједности пословне имовине и просјечног броја запослених у току пословне године, утврђених на дан састављања финансијских извјештаја у пословној години.

Чланом 6. прописују се критеријуми за разврставање група правних лица на мале, средње и велике у зависности од просјечног броја запослених у току пословне године, висине пословног прихода и просјечне вриједности имовине на консолидованом основу, утврђеним на задњи дан пословне године која претходи пословној години за коју се састављају консолидовани финансијски извјештаји.

Чл. 7., 8. и 9. уређују се питања од значаја за организацију и функционисање система рачуноводства.

У члану 10. дата је дефиниција књиговодствених исправа.

Чл. 11. и 12. прописан је садржај и састављање књиговодствене исправе.

У чл. 13., 14. и 15. обрађена је контрола, исправке и књижење књиговодствених исправа.

У члану 16. дефинисан је појам и врсте пословних књига.

Чланом 17. прописано је да контни оквир и садржај рачуна у контном оквиру за сва правна лица прописује федерални министар финансија, док се детаљан контни план прописује општим актом правног лица, а који мора бити усаглашен са прописаним контним оквиром. Овим чланом дефинисана је и главна књига, као и дијелови главне књиге (билансна и ванбилансна евиденција).

У члану 18. прописане су помоћне књиге.

У чл. 19. и 20. прописано је отварање и вођење пословних књига.

Чл. 21. и 22. прописује се обавеза и начин провођења пописа имовине и обавеза од стране правних лица. Правна лица дужна су да врше попис имовине и обавеза на почетку пословања, као и најмање једном годишње, са стањем на дан када се завршава пословна година или неки други обрачунски период у складу са овим законом.

Чланом 23. регулисано је усаглашавање обавеза и потраживања које је значајно за израду фер и коректних годишњих финансијских извјештаја.

У члану 24. прописана су општа начела финансијског извјештавања.

Чланом 25. одређено је да за признавање, вредновање, презентацију и објелодањивање позиција у финансијским извјештајима велика правна лица, правна лица која имају обавезу састављања консолидованих финансијских извјештаја (матична правна лица), субјекти од јавног интереса, односно они који се припремају да постану субјекти од јавног интереса у складу са важећим прописима, независно од величине, примјењују МСФИ.

У члану 26. прописано је да за признавање, вредновање, презентацију и објелодањивање позиција у финансијским извјештајима, микро, мала и средња правна лица могу примјењивати Међународни стандард финансијског извјештавања за мала и средња предузећа (МСФИ за МСП).

Чл. 27. и 28. прописано је закључивање пословних књига и утврђивање финансијског резултата.

Чланом 29. одређено је да правно лице општим актом треба да утврди услове које мора да испуњава лице које води пословне књиге и саставља финансијске извјештаје те је прописано под којим условима се вођење пословних књига може повјерити другом правном лицу или предузетнику регистрованом за пружање рачуноводствених и књиговодствених услуга.

Чл. 30. и 31. прописује се начин регистрације предузетника и правних лица која пружају рачуноводствене и књиговодствене услуге, као и успостављање Регистра правних лица и предузетника за пружање рачуноводствених и књиговодствених услуга.

У члану 32. утврђена је обавеза састављања и презентовања финансијских извјештаја за пословну годину, као и обавеза састављања финансијских извјештаја код статусних промјена, те код отварања, односно закључења стечаја, односно поступка ликвидације.

Чланом 33. прописани су годишњи финансијски извјештаји и то: Биланс стања, Биланс успјеха, Извјештај о новчаним токовима, Извјештај о промјенама на капиталу и Биљешке уз финансијске извјештаје. Овим чланом прописано је и изузеће за микро, мала и непрофитна правна лица у смислу да иста годишње финансијске извјештаје презентују кроз Биланс стања и Биланс успјеха. Прописан је и начин потписивање и овјере финансијских извјештаја правног лица.

У члану 34. прописано је да су законски заступник, чланови управе и надзорни одбор, ако постоји, те квалификовано лице које сачињава и потписује финансијске извјештаје, одговорни за финансијске извјештаје правног лица, а у оквиру својих законом одређених надлежности, одговорности и дужне пажње.

У члану 35. одређено је да федерални министар финансија прописује садржај и форму финансијских извјештаја који се припремају и презентују у складу са овим законом.

Чл. 36. и 37. дефинисан је појам и утврђена обавеза израде консолидованих годишњих финансијских извјештаја те је прописано да се на признавање, вредновање, презентацију и објелодањивање позиција у консолидованим годишњим финансијским извјештајима сходно примјењују одредбе из чл. 28. и 29. овог закона.

Чланом 38. прописан је садржај годишњег извјештаја о пословању.

У члану 39. прописано је да годишњи извјештај о пословању великих правних лица и правних лица чије су хартије од вриједности уврштене на организовано тржиште хартија од вриједности мора садржавати и приказ примијењених правила корпоративног управљања. Такође је прописан садржај консолидованог годишњег извјештаја о пословању.

Чланом 40. прописана је предаја и рокови предаје годишњих финансијских извјештаја, годишњих извјештаја о пословању и консолидованих годишњих финансијских извјештаја Финансијско-информатичкој агенцији (ФИА).

Чланом 41. одређено је да је ФИА обавезна да податке из преузетих финансијских извјештаја из члана 40. обради на начин подесан за оцјену имовинског, приносног и финансијског положаја правних лица, те је прописано да су тако припремљени подаци доступни јавно на интернет страници ФИА-е, као и обавеза да ФИА ове податке достави Федералном министарству финансија у року од 60 дана од истека рокова за предају наведених извјештаја.

Чланом 42. прописана је обавеза правних лица достављања финансијских извјештаја, ревизорског извјештаја и годишњег извјештаја о пословању ФИА-и ради јавне објаве.

Чланом 43. прописана су изузећа од јавне објаве.

Чл. 44. и 45. прописан је начин и рокови чувања књиговодствених исправа, пословних књига, извјештаја и остале документације.

У члану 46. прописано је да је Пореска управа овлашћена обављати надзор над активностима правних лица ради провјере да ли се активности од значаја за организацију и функционисање система рачуноводства и књиговодства обављају у складу са одредбама овог и других релевантних закона и прописа донесених на основу тих закона, с тим да Пореска управа не врши надзор над примјеном МРС и МСФИ. У истом члану прописано је да надзор обављају и друге институције уколико су посебним прописом овлашћене за то.

У члану 47. прописана су овлашћења Пореске управе код вршења надзора.

Чланом 48. утврђене су дужности правног лица код којег се обавља надзор.

Чланом 49. прописано је да Пореска управа обавља и надзор над правним лицима и предузетницима регистрованим за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга, а надзор над квалитетом књиговодствених и рачуноводствених услуга у смислу њихове усклађености са начелима струке и професионалне етике врши професионално тијело.

У члану 50. прописана су овлашћења професионалног тијела код вршења надзора.

У члану 51. утврђено је да обавезној ревизији подлијежу финансијски извјештаји и консолидовани финансијски извјештаји правних лица разврстаних у велика и средња предузећа, те финансијски извјештаји правних лица чијим се хартијама од вриједности тргује или се врши припрема за њихово емитовање на организованом тржишту хартија од вриједности, као и финансијски извјештаји субјеката од јавног интереса.

Чл. 52. и 53. уређују се питања од значаја за оснивање и лиценцирање друштава за ревизију.

Чланом 54. прописано је која лица могу обављати ревизију финансијских извјештаја.

Чланом 55. прописани су услови за стицање звања овлашћеног ревизора.

Чланом 56. прописани су услови које мора испуњавати овлашћени ревизор за добијање лиценце за обављање ревизије и потписивање ревизорског извјештаја.

Члан 57. одређује на који начин и у којем року правно лице код којег се врши ревизија бира друштво за ревизију.

Чланом 58. детаљније је уређено питање закључивања уговора о ревизији и обавезни елементи уговора.

Члан 59. прописује обавезе правног лица код којег се обавља ревизија.

Члан 60. уређује питање радне документације на основу које се издаје ревизорски извјештај, као и начин и рок чувања исте.

Чланом 61. уређена је заштита повјерљивих података.

Чланом 62. прописан је садржај ревизорског извјештаја, те начин потписивања и предаје ревизорског извјештаја.

Члан 63. обрађује ревизију консолидованих годишњих финансијских извјештаја.

Члан 64. прописује које додатне услуге може обављати друштво за ревизију и под којим условима их може обављати.

Чл. 65- 68. прописан је сукоб интереса и неспојиве активности, те је прецизирано под којим условима друштво за ревизију и лиценцирани овлашћени ревизор не може обављати ревизију код правног лица, као и

обавеза лиценцираних овлашћених ревизора и друштава за ревизију да без одлагања обавијесте друштво за ревизију о наступању наведених околности.

Чланом 69. прописана је забрана утицаја других лица у смислу да власници, односно дионичари друштва за ревизију, као и директор, односно чланови органа управљања и надзора тог друштва или повезаног лица не смију утицати на обављање ревизије и изражавање ревизорског мишљења и тиме угрозити независност и објективност лиценцираног овлашћеног ревизора који обавља ревизију.

Чланом 70. уређено је поступање у случају да се у друштву за ревизију смањи број ревизора испод броја прописаног овим законом.

У члану 71. прописан је период трајања ревизорског ангажмана код истог правног лица.

У члану 72. прописано је да лиценцираном овлашћеном ревизору који обавља ревизију финансијских извјештаја субјекта од јавног интереса није дозвољено преузети положај члана или савјетника пословодног тијела, члана надзорног одбора или ревизорског одбора нити руководиоца рачуноводственог и/или финансијског подручја у ревидираном субјекту од јавног интереса прије истека најмање двије године након што је престао учествовати у ревизорском ангажману као лиценцирани овлашћени ревизор.

Члан 73. прописује обавезу извјештавања и потврђивања независности друштва за ревизију у смислу обавјештавања о кључним питањима која произилазе из ревизије.

Чланом 74. прописана је обавеза друштава за ревизију која обављају ревизију субјеката од јавног интереса да објављују годишњи извјештај о транспарентности у року од четири мјесеца по истеку пословне године на својој интернет страници или интернет страници Коморе. Прописан је минимум садржине који треба да садржи Годишњи извјештај о транспарентности.

У члану 75. прописан је садржај извјештаја који су друштва за ревизију дужна доставити Комори најмање једном годишње.

Чл. 76. и 77. дате су одредбе везане за обавезу оснивања одбора за ревизију од стране субјеката од јавног интереса, као и послови одбора за ревизију.

Чл. 78. и 79. прописан је појам и садржај Регистра друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора.

Чл. 80. и 81. дефинисана је Комора, организација Коморе и послови које обавља Комора.

Чланом 82. прописана је обавеза Коморе да као повјерљиве чува све податке које је прибавила у обављању послова Коморе.

Чл. 83. и 84. прописују финансирање Коморе и вођење средстава Коморе.

Чл. 85. и 86. уређени су статут и акти Коморе, као и објава општих и других аката које Комора доноси.

Члан 87. дефинише тијела коморе која чине: Скупштина, Управно вијеће, предсједник Коморе и друга тијела Коморе, као и надлежности тих тијела.

Чланом 88. уређена је јавност рада Коморе у смислу прописивања обавезе Коморе да обавјештава јавност о свим питањима из надлежности Коморе.

Чл. 89-92. прописан је статус Одбора за јавни надзор, организација Одбора за јавни надзор, начин именовања чланова и услови које морају испуњавати чланови Одбора за јавни надзор, као и дјелокруг рада и начин обављања послова Одбора.

Чланом 93. одређене су мјере које може да предузме Одбор за јавни надзор у поступку вршења надзора.

Чланом 94. прописано је да се одредбе овог закона у вези са заштитом података односе и на чланове Одбора за јавни надзор.

Чланом 95. прописана је обавеза достављања планова и извјештаја Влади Федерације БиХ од стране Одбора.

Чл. 96. и 97. дефинишу систем надзора квалитета рада друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора и начин на који се та контрола обавља.

Чланом 98. утврђени су услови које треба да испуњавају лица која обављају контролу квалитета рада друштава за ревизију и овлашћених ревизора.

У члану 99. прописане су обавезе друштва за ревизију код којег се обавља контрола.

Чланом 100. прописана је обавеза састављања извјештаја о контроли квалитета рада од стране Комисије за надзор који треба да садржи све значајне налазе и закључке и који треба бити достављен Управном вијећу Коморе, Одбору за јавни надзор и друштву за ревизију код којег се врши контрола. Такође је прописано да Комора, једном годишње, по претходно прибављеном мишљењу Одбора за јавни надзор, објављује укупне резултате провјере квалитета рада друштава за ревизију на свој интернет страници.

Чланом 101. прописана је учесталост контроле.

Чл. 102- 108. прописане су мјере у поступку контроле квалитета рада друштава за ревизију и то: налог за отклањање утврђених неправилности, додатне мјере, условно одузимање дозволе за обављање ревизије и одузимање дозволе за обављање ревизије, као и садржај аката које наведене мјере подразумевају.

Чл. 109-112. прописане су мјере у поступку контроле квалитета рада лиценцираних овлашћених ревизора и то: налог за отклањање неправилности, јавна опомена, условно одузимање дозволе за рад и одузимање дозволе за рад. Такође је прописано да се у поступку контроле рада лиценцираних овлашћених ревизора сходно примјењују одредбе чл. 99, 100, 103-105 и 107. овог закона.

Чланом 113. дефинисана су звања у рачуноводственој и ревизорској професији у Федерацији БиХ и то: сертификовани рачуноводствени техничар,

сертификовани рачуновођа и овлашћени ревизор те је уређена надлежност за тестирање и сертификавање за наведена звања, као и лиценцирање.

Чланом 114. прописано је признавање сертификата и лиценци издатих у другом ентитету или Брчко Дистрикту БиХ.

Чланом 115. прописана је могућност подношења захтјева за нострификацију стечених звања и квалификација за лица која посједују сертификат издат од професионалних субјеката изван БиХ.

Чланом 116. прописана је забрана употребе звања из овог закона од стране лица која нису сертификована и лиценцирана у складу са овим законом, као и нуђење обављања услуга која та звања подразумијевају.

У члану 117. прописана је обавеза професионалног тијела у смислу провођења и доношења прописа којима се уређује начин провођења Програма и накнаде за стицање звања у рачуноводственој и ревизорској професији, квалификовање и професионални развој рачуновођа и овлашћених ревизора, континуирана едукација, контрола квалитета рада његових чланова, те издавање сертификата за сва звања у професији, као и лиценци за звања у области рачуноводства. У овом члану такође је дефинисана обавеза професионалног удружења да најмање једном годишње подноси Влади Федерације БиХ извјештај о раду и стању у области рачуноводства и ревизије.

Чланом 118. прописана је обавеза лица која врше послове рачуноводства, ревизије и надзора да стално прате и откривају појаве и радње које имају обиљежје кривичних дјела у вези са прањем новца и финансирањем терористичких активности, те обавеза обавјештавања органа надлежног за спречавање ових радњи.

Чл. 119-123. дефинисане су казнене одредбе ради прописивања санкција у случају поступања супротно одредбама овог закона.

У чл. 124-128. дате су прелазне и завршне одредбе које се односе на разврставање правних лица у складу са овим законом, као и обавезе друштва за ревизију, правних лица и предузетника регистрованих за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга и Коморе у вези са усклађивањем пословања са овим законом.

Члан 129. прописује рок за доношење подзаконских аката.

Члан 130. прописује примјену раније донесених подзаконских аката.

Члан 131. прописује престанак важења претходног закона.

Члан 132. прописује се ступање на снагу овог закона.

VI. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За провођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства у Буџету Федерације БиХ.